

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 14Co/97/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1518205711
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Kriváňová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2024:1518205711.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte v zložení: predsedníčka senátu JUDr. Darina Kriváňová a členovia senátu JUDr. Branislav Král a JUDr. Michaela Krajčová v spore žalobkyne: E.. V. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. cesta XXXA, L. L., proti žalovanému: News and Media Holding, a. s., IČO: 47 256 281, so sídlom Einsteinova 25, Bratislava, zast.: Škubla & Partneri s. r. o., advokátska kancelária, IČO: 36 861 154, so sídlom Digital Park II, Einsteinova 25, Bratislave, o uloženie povinnosti uverejniť odpoveď a opravu, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku bývalého Okresného súdu Bratislava V, č.k. 50C/38/2018-183 zo dňa 4.2.2020, teraz vec vedená na Mestskom súde Bratislava IV pod sp.zn. B5-50C/38/2018, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava V č.k.: 50C/38/2018-183 zo dňa 4.2.2020, teraz vec vedená na Mestskom súde Bratislava IV sp.zn.: B5-50C/38/2018 p o t v r d z u j e.

Žalovanému p r i z n á v a proti žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava V rozsudkom č.k. 50C/38/2018-183 zo dňa 4.2.2020, teraz vec vedená na Mestskom súde Bratislava IV, pod sp.zn. B5-50C/38/2018, žalobu zamietol a žalovanému priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

2. Žalobkyňa žalobou zo dňa 20.9.2018 žiadala, aby súd uložil žalovanému povinnosť v týždenníku PLUS 7 DNÍ uverejniť opravu a odpoveď v zmysle tlačového zákona na rovnakom mieste a rovnakým písmom akým bol uverejnený článok s názvom „Mafiánsky sudca“ zo dňa 19.7.2018 na str. 64 a 66, ktorú odôvodnila tým, že vo vydanom periodiku je na strane 66 uvedené skutkové tvrdenie, podľa ktorého mal sudca E.. H. H. na základe telefonátu s kolegom vybaviť za úplatok dvestotisíc slovenských korún prevzatých prostredníctvom advokáta H.. G. H. od brata J. R. prepustenie J. R. z väzby. Polícia mala podľa vydaného článku zdokumentovať odovzdávanie tučných úplatkov v obálkach a igelitových taškách od príbuzných obvinených cez advokáta H.. G. H. až k sudcovi E.. H. H.. Tieto skutkové tvrdenia sú však nepravdivé. Vo vydanom periodiku bolo taktiež uvedené, že E.. H. H. ako sudca prepustil černákovca P. z väzby na slobodu, čo nie je pravda, pretože menovaného A. P. sudca E.. H. H. nikdy z väzby na slobodu neprepustil. Osobu E.. H. H. je na základe vydaného článku možné presne určiť, keďže je označený titulom, menom, priezviskom a funkciou, ktorú vykonával ako sudca Krajského súdu v Banskej Bystrici. Keďže E.. H. H. zomrel dňa XX.XX.XXXX, domáhala sa od žalovaného ako vydavateľa v zákonnej lehote práva na uverejnenie opravy ohľadom vyššie uvedených nepravdivých skutkových tvrdení podľa § 7 tlačového zákona jeho manželka E.. V. H. ako blízka osoba v zmysle § 10 ods. 4 tlačového zákona. Periodická tlač bola vydaná dňa 19.07.2018, žiadosť o uverejnenie opravy podala na pošte dňa 14.08.2018, pričom podľa sledovania zásielky na Slovenskej pošte si ju žalovaný prevzal dňa 16.08.2018, teda mu došla v zákonnej 30-dňovej lehote od vydania tlače podľa § 7 ods. 2 tlačového

zákona. Zároveň boli vo vydanom článku uvedené aj pravdu skresľujúce tvrdenia. Na strane 65 a 66 bolo uvedené, že dňa 11.09.1999 ráno cestou do práce zaútočili na sudcu L. neznámi muži. Bez jediného slova, bez náznaku emócií ho mlátili a kopali do neho ešte aj vtedy, keď už len bezmocne ležal na zemi. Pre zranenia do práce v ten deň ani niekoľko nasledujúcich dní neprišiel. Páchateľov sa nepodarilo odhaliť, ale podľa L. opatrne volených slov útok súvisel s jeho aktivitami vykonanými z pozície podpredsedu súdu, ktoré „mohli vadiť aj podsvetiu, aj súdnictvu“. Nasledujúce mesiace sudcu L. i jeho deti strážili policajti a L. odišiel z Banskej Bystrice pracovať na Ústavný súd SR v Košiciach. Taktiež bolo uvedené, že H. mafiánske vyhrážanie za krajský súd riešila B. M., L. nástupkyňa na mieste podpredsedu pre trestné veci. Aj ona musela čeliť mafiánskemu zastrašovaniu. Dvadsiateho deviateho marca 2004 sa zobudila na susedov krik: „Horí vám auto!“ Rozospatá sudkyňa si najprv vravela: „Naše auto? Prečo?“ Vyzrela z okna na ulicu a pri pohľade na plamene pohlcujúce rodinnú Fabiu sa rýchlo prebrala. Napadlo jej iba jedno - toto je pomsta! Policajti našli pod predným kolesom poskladanú deku zapáchajúcu benzínom a znalecký posudok potvrdil, že k požiaru došlo v dôsledku úmyselného zapálenia auta. Niekoľko dní po požari dostala sudkyňa anonym vyhrážajúci sa, že „skončí s vedrom plným betónu zaveseným na nohách“. Ona i jej deti dostali ochranu. Ani páchateľov tohto útoku sa nepodarilo odhaliť, vyšetrovanie však tentoraz nebolo márne. Policajti považovali za podozrivého z iniciovania útoku na sudkyňu M. jej kolegu sudcu H. H.. Začali ho sledovať a odpočúvať, napichli aj telefón v jeho kancelárii v budove súdu. Tieto skutkové tvrdenia sú pravdu skresľujúce v tom smere, že sú uverejnené v článku s názvom „Mafiánsky sudca“, ktorý sa týka E.. H. H., pričom už samotné uverejnenie týchto tvrdení v článku o E.. H. H. môže vyvolať dojem, že s útokmi a vyhrázaním sudcom E. L. a B. M. mohol mať tento niečo spoločné. Taktiež bola spojitosť E.. H. H. s uvedenými útokmi v texte tohto článku naznačovaná. V prípade útoku na sudcu E. L. bolo v článku uvedené, že mal byť pôvodcom disciplinárnych opatrení voči E.. H. H., pričom útok na sudcu L. mohol súvisieť s jeho aktivitami vykonanými z pozície podpredsedu súdu, ktoré „mohli vadiť aj súdnictvu“. V prípade sudkyne M. bolo v článku výslovne uvedené, že za krajský súd riešila „H.“ mafiánske vyhrážanie. V článku je ďalej uvedené len údajné podozrenie polície, že E.. H. H. mal iniciovať útok na sudkyňu M., skutočnosť že nebol v súvislosti s údajným podozrením nikdy ani len obvinený a taktiež v tejto súvislosti polícia nemá jediný dôkaz, nie je v článku vôbec uvedená, čo taktiež pôsobí skresľujúco. Vyššie uvedené skutkové tvrdenia sa dotýkajú cti a dôstojnosti E.. H. H., pretože ho spájajú s trestnou činnosťou, ktorej sa nedopustil. E.. H. H. nemal s vyššie uvedenými útokmi a vyhrázaním sudcom E. L. a B. M. nič spoločné. Osobu E.. H. H. je na základe vydaného článku možné presne určiť, keďže je označený titulom, menom, priezviskom a funkciou, ktorú vykonával ako sudca Krajského súdu v Banskej Bystrici. Uvedené skutkové tvrdenia sú pravdu skresľujúce v tom smere, že sú uverejnené v článku s názvom „Mafiánsky sudca“, ktorý sa týka E.. H. H., pričom už samotné uverejnenie týchto tvrdení v článku o E.. H. H. môže vyvolať dojem, že s útokmi a vyhrázaním sudcom E. L. a B. M. mohol mať E.. H. H. niečo spoločné. Taktiež bola spojitosť E.. H. H. s uvedenými útokmi v texte tohto článku naznačovaná. Okrem uvedenej opravy a odpovede žalobkyňa žiadala náhradu trov konania v celom rozsahu.

3. Žalovaný žiadal, aby súd žalobu v plnom rozsahu zamietol. Uviedol, že nemal povinnosť uverejniť opravu, a to z dôvodu, že neboli splnené zákonné predpoklady pre uverejnenie opravy v zmysle ustanovení § 7 Tlačového zákona, nakoľko oprava smeruje voči viacerým hodnotiacim úsudkom, a teda nespĺňa náležitosti v zmysle ust. § 7 ods. 3 Tlačového zákona. Aj znenie navrhutej opravy obsahuje hodnotiace úsudky a nespĺňa náležitosti v zmysle ust. § 7 ods. 3 Tlačového zákona. Skutočnosť, že predmetom tlačovej opravy nemôžu byť hodnotiace úsudky potvrdil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp.zn. 5 Cdo 55/2008 zo dňa 25.2.2009, keď vyslovil názor, cit.: „je potrebné dôsledne rozlišovať medzi tvrdeniami, ktorým možno hodnotiť z hľadiska pravdivosti (nepravdivosti) a hodnotiacimi úsudkami (kritikou, názormi). Hodnotiace úsudky nemôžu byť nepravdivé alebo pravdu skresľujúce, a preto ani nemôžu byť predmetom tlačovej opravy.“ Napadnutý Výrok 1 a Výrok 2 predstavuje hodnotiaci úsudok. Žalobkyňou napádané časti článku, resp. jednotlivé výroky predstavujú hodnotiace úsudky. Predmetné vyplýva aj z použitých výrazov „vraj od R. brata“, „odovzdávanie tučných úplatkov“, „hovorí sa, že sudca H. H.“. V danom prípade sa jedná o hodnotiace úsudky autorky článku, ktoré predstavujú výsledok zhodnotenia okolností, ktoré sú o týchto skutočnostiach známe. Navyše ani samotné znenie opravy nespĺňa náležitosti vyžadované podľa ust. § 7 ods. 3 Tlačového zákona. Oprava navrhovaná žalobkyňou obsahuje hodnotiace úsudky a nie skutkové tvrdenia, tak ako to vyžaduje Tlačový zákon. Ako príklad uviedol hodnotiace úsudky obsiahnuté v žalobkyňou navrhovanej oprave: (i) „podľa ktorého mal sudca E.. H. H.“; (ii) „polícia mala zdokumentovať odovzdávanie tučných úplatkov v obálkach“; (iii) „peniaze, ktoré prevzal od klientov (resp. ich príbuzných) boli použité alebo mali byť použité“; (iv) „E.. H.

H. v trestnej veci obvinených H. F. a spol., v ktorých mal údajne intervenovať.“; (v) „Zatiaľ nie je zrejmé, či obvinený mal reálnu možnosť“.

Nemal povinnosť uverejniť ani odpoveď, keďže neboli splnené zákonné náležitosti pre uverejnenie odpovede, pretože odpoveď smeruje voči viacerým hodnotiacim úsudkom, a teda nespĺňa náležitosti v zmysle § 8 ods. 4 Tlačového zákona; požadovaná odpoveď nie je rozsahom primeraná napádaným výrokom, a teda nespĺňa náležitosti v zmysle § 8 ods. 4 Tlačového zákona; znenie navrhutej odpovede obsahuje hodnotiace úsudky a teda nespĺňa náležitosti v zmysle § 8 ods. 4 Tlačového zákona. Žalobkyňou napádaný Výrok 3 predstavuje sled niekoľkých hodnotiacich úsudkov autorky článku, ktoré vyjadrujú vnímanie daných skutočností autorkou, navyše žalobkyňou napádané hodnotiace úsudky sú s ohľadom na prejednávajúcu kauzu nadbytočné a vecne nesúvisiace s tvrdeniami a požiadavkami žalobkyne.

V ďalšom písomnom podaní uviedol, že mnohé z napádaných výrokov majú polemický charakter. V tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.10.2010, sp.zn. IV. ÚS 107/2010, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky vo vzťahu k charakteru polemického výroku, podľa ktorého polemické výroky zásadne vylučujú zásah do práva na ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. OZ, pretože každý názor, stanovisko, kritika, a to dokonca nielen polemicky uvedená, je zásadne prípustná, pretože sloboda prejavu je jednou z najdôležitejších zásad demokratickej spoločnosti.

4. V replike zo dňa 20.2.2019 žalobkyňa uviedla, že napadnutá časť článku jednoznačne predstavuje skutkové tvrdenia, pretože sú v nej prezentované fakty, konkrétne „Polícia získala dôkazy“, „...zdokumentovala odovzdávanie tučných úplatkov v obálkach a igelitových taškách od príbuzných obvinených cez advokáta H. až k sudcovi H.“. To, že ide o skutkové tvrdenie, sa dá potvrdiť jednoduchým testom v zmysle vyššie uvedenej judikatúry a to, či sa dá alebo nedá overiť pravdivosť skutočností uvádzaných v článku. V článku je tvrdené, že polícia získala dôkazy o tom, že „na pivo“ predstavovalo dvestotisíc korún vypýtaných od R. brata advokátom G. H. pre sudcu H. H.. Či polícia takéto dôkazy získala alebo nezískala, je objektívne zistiteľný fakt, buď takéto dôkazy existujú a polícia nimi disponuje alebo neexistujú. Tvrdená skutočnosť sa preto dá preukázať. Rovnako je v ďalšom texte uvedené, že polícia zdokumentovala aj odovzdávanie týchto úplatkov od príbuzných obvinených cez advokáta H. až k sudcovi H. v obálkach a igelitových taškách. Každá časť tohto skutkového tvrdenia sa dá preukázať. Žalobkyňa nesúhlasí ani s tvrdením, že ňou navrhovaná oprava obsahuje hodnotiace úsudky. Oprava uvedená v petite žaloby spĺňa zákonné náležitosti § 7 ods. 3 Tlačového zákona, keďže sa skladá z týchto častí: Pokiaľ ide o nepravdivé skutkové tvrdenie o tom, že E.. H. H. prepustil ako sudcu černákovca P. z väzby na slobodu, žalovaný tvrdí (odsek 11, posledná veta), že takéto skutkové tvrdenie sa v článku nenachádza. Toto je v priamom rozpore s poslednou vetou 10. odseku vyjadrenia žalovaného, kde túto časť článku sám cituje. V článku nie je uvedené len to, že E.. H. H. P. z väzby prepustil, ale dokonca to, že jeho prípad si „uchmatol“, keď si „vystriehol“ kedy ho prokuratúra priniesla na súd a dokonca namiesto zákonného sudcu (ktorému nový prípad „zamlčal“) si do senátu zavolať kolegu kamaráta (bez uvedenia jeho mena v článku). Tu je zjavné celkové vyznenie skutkového tvrdenia o prepustení P. z väzby, podľa ktorého ho mal E.. H. H. nielen prepustiť z väzby na slobodu, ale mal tak urobiť takýmto pochybným (nezákonným) spôsobom. Žalobkyňa tak nad rámec svojho bremena tvrdenia uniesla aj dôkazné bremeno o preukázaní nepravdivosti skutkového tvrdenia o tom, že polícia získala dôkazy/ zdokumentovala podplácanie E.. H. H. prostredníctvom H.. G. H. od jeho klientov.

5. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 50C 38/2018-104 zo dňa 10.6.2019 pripustil zmenu petitu nasledovne „Odpoveď k článku „Mafiánsky sudca“ vydanom dňa 19. júla 2018 na stranách 64 až 66“ sa mení na „Odpoveď Ľubice Maukšovej k článku „Mafiánsky sudca“ vydanom dňa 19. júla 2018 na stranách 64 až 66“.

6. Súd prvej inštancie spor právne posúdil podľa § 7, § 8, § 10 Zákona č. 167/2008 Z.z. o periodickej tlači a agentúrnom spravodajstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Tlačový zákon) a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

7. Z predložených listinných dôkazov súd prvej inštancie zistil, že dňa 19.7.2018 v týždenníku Plus 7 dní, v čísle 29, na stranách 64 a 66 v článku s názvom „Mafiánsky sudca.“ boli zverejnené nepravdivé skutkové tvrdenia. Žalobkyňa sa domáhala opravy podľa § 7 ods. 1 v zmysle Tlačového zákona, ako aj odpovede podľa § 8 Tlačového zákona. V zákonnej lehote žalobkyňa požiadala vydavateľa o uverejnenie opravy a odpovede a doručila ju žalovanému dňa 14.8.2018 resp.

16.8.2018. Žalovaný opravu neuverejnil. Dňa 21.9.2018 sa žalobkyňa obrátila žalobou na súd, ktorou sa domáhala uverejnenia tlačovej opravy a odpovede.

8. S poukazom na ustanovenia § 7, § 8, § 10 Tlačového zákona súd prvej inštancie, pri posudzovaní opodstatnenosti nároku žalobkyne na uverejnenie opravy a odpovede, v prvom rade skúmal dodržanie hmotnoprávných lehôt vo vzťahu k včasnému uplatneniu nároku na uverejnenie odpovede u odporcu a následne vo vzťahu k včasnému uplatneniu nároku na súde. Žalobkyňa ako oprávnená osoba svoj nárok u žalovaného uplatnila dňa 16.8.2018, tak ako vyplýva zo sledovania zásielky. Osemdňová lehota na uverejnenie opravy a trojdňová lehota na uverejnenie odpovede bezvýsledne uplynula dňom 24.8.2018 a 19.8.2018. Nárok na uverejnenie odpovede žalobkyňa uplatnila na súde dňa 21.9.2018. Z uvedeného vyplýva, že nárok žalobkyne bol v oboch prípadoch uplatnený včas.

9. Súd prvej inštancie predovšetkým poukázal na to, že je potrebné veľmi dôsledne rozlišovať fakty a hodnotiace úsudky. Kým pravdivosť prvých je možné dokázať, správnosť druhých preukázať nie je možné. Skutkové tvrdenia majú objektívnu povahu. Spravidla ide o rozširovanie nepravdivých alebo pravdu skresľujúcich skutočností. Určujúcim charakterom neoprávnenosti informácie je difamujúci, dehonestujúci, prípadne až degradujúci charakter. Porušenie práva na česť a dôstojnosť môže byť spôsobené len takými skutkovými tvrdeniami, ktoré môžu objektívne spôsobiť ujmu na cti a dôstojnosti dotknutého subjektu v očiach ostatných osôb. To, či je určité tvrdenie difamujúce, treba posudzovať nielen podľa použitých výrazov, formulácií, ale aj z celkového dojmu s prihliadnutím na všetky okolnosti a súvislosti, za ktorých k tvrdeniu došlo.

Hodnotiaci úsudok predstavuje subjektívne tvrdenie, vyjadrujúce osobný názor toho, kto hodnotiaci úsudok vyslovuje. Právne akceptovateľný je taký hodnotiaci úsudok, ktorý je vecný, konkrétny a primeraný čo do obsahu a formy a nesmie vybočovať z hraníc nutných na dosiahnutie cieľa.

Základným rozdielom medzi faktom a hodnotiacim úsudkom je v originalite hodnotiaceho úsudku. Hodnotiaci úsudok má totiž v sebe tvorivé prvky autora v tom zmysle, že vytvorí určitý jemu vlastný logický záver (t.j. jeho vlastný hodnotiaci úsudok) na základe určitých informácií. Takéto podklady by mali byť uvedené, aby bolo umožnené vytvorenie si vlastného názoru, vlastného hodnotiaceho úsudku. Obe zložky hodnotiaceho úsudku (podklady a vyvodenie logického záveru) musia tvoriť jednotný kompaktný celok a musia byť logicky spojené - logicky na seba nadväzovať. Hodnotiaci úsudok nemožno chápať tak, že nepodlieha žiadnym pravidlám, nakoľko v takom prípade by sa vytvoril inštitút, ktorý by ad absurdum znegoval právo na ochranu osobnosti.

Hodnotiaci úsudok zverejnený v tlači môže byť považovaný za ako taký nielen vtedy, ak je sprevádzaný skutočnosťami, na ktorých sa zakladá. Nevyhnutnosť súvislosti medzi hodnotiacim úsudkom a skutočnosťami, ktoré ho podopierajú sa môže meniť prípad od prípadu podľa špecifických okolností.

Zo znenia výpovede svedkyne (autorke článku) vyplýva, že išlo o najčítanejšie printové médium, dlhodobo sledovala kauzu, a teda cítila zodpovednosť prejavíť vôľu a názor ľudí, a tým pádom reflektovať pozíciu všeobecného názoru nespokojných občanov. Článok, resp. komentár hodnotí a komentuje správanie sa osoby sudcu E.. H. H. na pozadí spoločenského diania. Predmetný článok obsahuje názory a hodnotenia autora - svedka, ktoré reflektujú celospoločenské dianie, zvlášť to, ktoré verejnosť vnímala negatívne v zmysle rozporu so základnými etickými princípmi a morálkou. Bol vyjadrený subjektívny názor autora, ktorý vyjadril k danému faktu určitý postoj tak, že ho hodnotí z hľadiska správnosti a prijateľnosti na základe vlastných subjektívnych kritérií. Hodnotiaci úsudok nepodlieha dokazovaniu. Navyše autorka článku v čase jeho vydania vychádzala zo skutočností podchytených prvým rozsudkom špecializovaného trestného súdu v predmetnej trestnej veci, ktoré aj keď boli rozporované rozhodnutiami NS SR, špecializovaný trestný súd druhým rozsudkom ustálil a odôvodnil, prečo jeho rozhodnutie bude nemenné s poukazom na zistené skutočnosti z nahrávok medzi sudcami a Krajským súdom Banská Bystrica a z výpovedí svedkov.

10. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že požadované znenie opravy nespĺňa náležitosti vyžadované zákonom a text opravy vykazuje hodnotiace úsudky napr. „zatiaľ nie je zrejmé“, „mal údajne intervenovať“, „polícia mala zdokumentovať“ a pod., a citáciu rozhodnutia Najvyššieho súdu SR. V zmysle tlačového zákona však znenie opravy nemôže obsahovať žiadne hodnotiace úsudky, ale iba skutkové tvrdenia. Taktiež nemôže obsahovať žiadne názory a komentáre žiadateľa. Tak isto rozsah opravy musí zodpovedať rozsahu napadnutých skutkových tvrdení, teda rozsah opravy musí byť totožný alebo aspoň primeraný textu, ktorý bol uverejnený. Súd prvej inštancie žalobu zamietol aj z toho dôvodu, že návrh na opravu je svojím rozsahom v značnom nepomere s uverejneným článkom, keď obsahuje citácie rozhodnutia, ktoré však nie je ani presne vymedzené úvodzovkami. Článok, ktorý bol publikovaný a ktorý

je predmetom tohto konania prítom neobsahuje žiadne odkazy a citácie zo súdnych rozhodnutí. Pokiaľ žalovaný neuverejnil opravu v takom znení, v akom ju žiadala uverejniť žalobkyňa, urobil tak v súlade so zákonom, keď text obsahuje neprípustné hodnotiace úsudky. Text opravy obsahuje neporovnateľne viac slov. Každý jeden odsek textu navrhovanej opravy je rozsiahlejší počtom slov ako text v uverejnenom článku, pričom Tlačový zákon striktné určuje spôsob a rozsah opravy. Navyše poukázal na skutočnosť, tak ako vyplýva z odôvodnenia rozsudku Špecializovaného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica, že skutkové tvrdenia autorky článku sa zakladajú na pravde, keď bolo v trestnom konaní preukázané, a to prepisom zvukového záznamu zaznamenaného v budove Krajského súdu Banská Bystrica, že sudca E.. H. H. s bližšie nestotožnenou osobou (E.) žiadal, aby pustil osobu menom R., že bude na pivo a v ďalších rozhovoroch so sudcom H. na rozhodnutí vo veci a ak to bude mať niekto iný, tak to bude problém. V napádaných skutkových tvrdeniach, ktorých opravu žalobkyňa požaduje, sa teda preukázalo, že sa zakladajú na pravde a navyše samotná autorka v ich obsahu používa slová ako „vraj“ alebo „hovorí sa“. Súd prvej inštancie žalobu z vyššie uvedených dôvodov zamietol, aj z dôvodu, že text opravy obsahuje hodnotiace úsudky, ktoré oprava obsahovať nemôže.

11. Ďalej súd prvej inštancie skúmal obsahovú stránku žiadosti o uverejnenie odpovede, z hľadiska splnenia náležitostí stanovených v § 8 ods. 4 tlačového zákona. V danom prípade žalobkyňa síce žalovanému oznámila znenie odpovede, ale toto vzhľadom k jeho obsahu a štruktúre nezodpovedalo požiadavkám tlačového zákona, nakoľko žalobkyňa v ňom opätovne uvádzala hodnotiace úsudky napr. „uverejnenie môže vyvolať dojem, že s útokmi“ alebo „mal iniciovať útok“ aj „mohli vadiť aj“ taktiež „mohol mať E.. H. H. niečo spoločné“ prípadne „naznačovaná spojitosť“ a „nebol s údajným podozrením nikdy ani obvinený“. Súd prvej inštancie sa stotožnil s argumentáciou žalovaného nielen s poukazom na uplatnené právo na opravu, ale aj v súvislosti s uplatneným právom na odpoveď, kde bez ďalšieho súd prvej inštancie uvádza, že autorka predmetného článku aj v tejto časti resp. v časti posledného výroku uvádza hodnotiace úsudky napr. „mohli vadiť aj súdnicstvu“, „musela čeliť mafiánskemu zastrašovaniu“ alebo „vyšetrovanie však tentoraz nebolo márne“ taktiež „boss úradoval aj z väzenia“ a podobne. Tak ako pri práve na opravu, tak aj pri uplatnenom nároku žalobkyne na odpoveď, nebola táto svojím rozsahom primeraná textu v spojitosti so skutkovým tvrdením a z neho vyplývajúcim hodnotiacim úsudkom. Vzhľadom k tomu, že len takto vymedzený obsah žiadosti o zverejnenie odpovede je hmotnoprávnym predpokladom úspešného uplatnenia nároku na súde, súd prvej inštancie žalobu aj v časti práva na odpoveď zamietol.

12. Súd prvej inštancie žalobu zamietol aj z dôvodu, že všetky uvádzané skutočnosti boli v článku pravdivé. Išlo o komentár reflektujúci celospoločenské dianie a previazanie v tom čase podsvetia s advokáciou s nitkami do justície. Skutkové tvrdenia obsiahnuté v článku boli pravdivé a hodnotiace úsudky mali základ v skutočných a pravdivých dejoch.

13. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že neboli splnené zákonné podmienky na to, aby žalobe vyhovel, preto žalobu zamietol v celom rozsahu ako nedôvodnú.

14. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p., podľa procesného úspechu. Žalovaný bol v konaní úspešný v plnom rozsahu, preto má nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

15. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podala odvolanie žalobkyňa z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) C.s.p.. Súd prvej inštancie zamietnutie žaloby v bode 1. odôvodnil v podstate tým, že článok prezentuje názory a hodnotenia autora (odsek 33.) a autor používa slová „vraj“ a „hovorí sa“ (odsek 34.), návrh na opravu je svojím rozsahom v značnom nepomere s uverejneným článkom, keď obsahuje citácie rozhodnutí NS SR, ktoré nie sú presne nevymedzené úvodzovkami (odsek 34.), znenie opravy nespĺňa zákonné náležitosti, pretože obsahuje hodnotiace úsudky (odsek 34.) a napadnuté skutkové tvrdenie je pravdivé (uvedené v odseku 34. aj 36.). Žalobkyňa však napáda výslovne skutkové tvrdenia, ktoré z článku parafrázovala. Je zrejme, že článok môže okrem týchto napadnutých skutkových tvrdení obsahovať aj hodnotiace úsudky, žalobkyňa však z celého článku vyabstrahovala len uvedené skutkové tvrdenia a v rámci bodu I. žaloby žiadnu inú časť článku nenapáda. U všetkých napadnutých skutkových tvrdení sa dá ich pravdivosť overiť, teda buď polícia získala alebo nezískala dôkazy o tom, že k prepusteniu J. R. z väzby na slobodu došlo na základe úplatku 200.000,- Sk prevzatých cez advokáta G. H. od brata obvineného; polícia buď zdokumentovala

alebo nezdokumentovala odovzdávanie úplatkov v obálkach a igelitových taškách, buď tieto boli alebo neboli odovzdané advokátovi G. H. od príbuzných obvinených a buď ich odovzdal alebo neodovzdal advokát G. H. sudcovi H. H.. Nejde o žiadne subjektívne hodnotenie, názor alebo kritiku autora, ale len o strohé konštatovanie faktov, čiže skutkové tvrdenie.

Vo vzťahu k v článku uvedenému slovu „vraj“, odkázala na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 8Co/411/2015 zo dňa 26.9.2017, odsek 17, podľa ktorého je potrebné poznamenať, že v hraničných a sporných prípadoch môže jeden výrok obsahovať tak atribút skutkového tvrdenia, ako aj atribút hodnotového súdu; potom ide o tzv. hybridné výroky; a navyše posudzovaný výrok musí byť vyhodnotený v širšom kontexte, a teda rozhodujúce bude celkové vyznenie dotknutého prejavu. Celkové vyznenie napadnutej časti článku jednoznačne prezentuje získanie dôkazov zo strany polície o podplácaní sudcu H. H. (a prostredníctvom neho aj jeho kolegov) advokátom G. H. z peňazí jeho klientov a ich príbuzných (medzi nimi K. R.) ako fakt. Dotknutá veta začína slovami „Polícia získala dôkazy“, teda, že uvedené skutočnosti sú preukázané. Pokiaľ autor článku „vopchá“ do jednej z troch viet slovo „vraj“, neurobí to z prezentovaného faktu hodnotiaci úsudok. Slovo „vraj“ je v napadnutej časti článku použité len jedenkrát pri skutkovom tvrdení o úplatku 200.000,- Sk, nie je však použité pri ostatných napadnutých skutkových tvrdeniach, že polícia zdokumentovala odovzdávanie úplatkov v obálkach a igelitových taškách od príbuzných obvinených cez advokáta G. H. sudcovi H. H.. Okresný súd mal navyše sám za to, že napádané skutkové tvrdenia sú pravdivé (ako konštatuje v odsekoch 34. a 36.), čiže sám dokazoval ich pravdivosť, a teda je vylúčené, aby mohol napadnutý text zároveň považovať za hodnotiaci úsudok, preto napadnutú časť článku nesprávne právne posúdil ako hodnotiace úsudky. Ďalej namietala, že pokiaľ súd prvej inštancie založil zamietnutie žaloby v bode I. aj na tom, že text opravy je rozsahom v nepomere k uverejnenému textu, podmienka primeranosti rozsahu textu je Tlačovým zákonom stanovená len pre odpoveď (§ 8) a nie pre opravu (§ 7). Preto je tento argument irelevantný a súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď vyžadoval na priznanie práva uplatňovaného žalobkyňou predpoklady, ktoré Tlačový zákon (ani iný právny predpis) v spojení s uplatnením tohto práva nevyžaduje. Navyše, ak súd prvej inštancie mal za to, že citácia rozhodnutí NS SR, ktorú oprava obsahuje, nemá byť súčasťou opravy, mal žalobu len v tejto časti zamietnuť a nie ju zamietnuť v celom rozsahu. Citované rozhodnutia NS SR boli vydané v trestnej veci prebiehajúcej aj na skutkovom základe uvedenom v článku, pričom NS SR v nich dospel k záverom vyvracajúcim skutkové tvrdenia napadnuté v bode I. žaloby (záver, že žiadne dôkazy o súčinnosti JUDr. H. H. neexistujú).

V napadnutom rozsudku sú citované tri výroky z navrhutej opravy, ktoré považoval súd prvej inštancie za hodnotiace úsudky: „zatiaľ nie je zrejmé“, „mal údajne intervenovať“ a „polícia mala zdokumentovať“. Prvé dva výroky sú súčasťou citácie záverov rozhodnutia NS SR sp.zn. 1TdoV/16/2011, ktoré vyvracajú pravdivosť skutkového tvrdenia o podieľaní sa E.. H. H. na v článku tvrdenej korupcii. Nejde teda o hodnotiaci úsudok, ale o záver, ktorý v trestnej veci prebiehajúcej ohľadom napadnutých skutkových tvrdení urobil NS SR. Pokiaľ ide o tretí citovaný výrok, tu ide o štylizáciu použitú žalobkyňou, ktorá parafrázuje napadnutý článok tak, že podľa citovaného článku k napádaným skutkovým tvrdeniam „malo“ dôjsť (polícia podľa článku mala tvrdené skutočnosti zdokumentovať), namiesto konštrukcie, že k týmto skutočnostiam skutočne došlo. Keďže žalobkyňa považuje napadnuté skutkové tvrdenia za nepravdivé, považovala za vhodné uviesť, že podľa článku k nim „malo“ dôjsť a nie, že k nim skutočne došlo. Nejde o hodnotiaci úsudok, ale len o parafrázovanie napádaného nepravdivého skutkového tvrdenia.

Pokiaľ súd prvej inštancie považoval napadnuté skutkové tvrdenia za pravdivé, dôkazné bremeno o pravdivosti napadnutých skutkových tvrdení je na žalovanom ako vydavateľovi periodickej tlače v zmysle ustanovenia § 7 ods. 6 písm. b) Tlačového zákona, nakoľko tento nemusí opravu uverejniť, ak môže dokázať pravdivosť skutkového tvrdenia, o ktorého opravu sa žiada. Žalovaný mal v konaní preukázať pravdivosť skutkových tvrdení o tom, že polícia získala dôkazy o tom, že E.. H. H. na základe telefonátu s kolegom vybavil za úplatok dvestotisíc slovenských korún prevzatých prostredníctvom advokáta H.. G. H. od brata J. R. prepustenie J. R. z väzby, a že polícia zdokumentovala odovzdávanie tučných úplatkov v obálkach a igelitových taškách od príbuzných obvinených cez advokáta H.. G. H. až k sudcovi E.. H. H.. Žalovaný neunesol ani bremeno tvrdenia, nakoľko v rámci svojich písomných ani ústnych vyjadrení neuviedol jediný konkrétny dôkaz získaný políciou o vyššie uvedených skutkových tvrdeniach. Na unesenie svojho dôkazného bremena navrhol v predmetnom konaní vykonať jediný dôkaz, a to výsluch svedkyne - autorky článku. V rámci tohto výsluchu svedkyňa neuviedla jediný konkrétny dôkaz získaný políciou o vyššie uvedených skutočnostiach. Práve naopak, svedkyňa na otázku žalobkyne v rámci výsluchu uviedla, že „nie je možné jednoznačne ustáliť, či skutky, z ktorých sú obvinení iní - či na nich participoval sudca H.“. Sama autorka článku tak poprela pravdivosť napadnutých skutkových tvrdení.

Ďalej namietala, že súd prvej inštancie však vykonal z vlastnej iniciatívy dôkazy, ktoré žiadna zo strán nenavrhol. V odseku 8. súd uvádza, že sa oboznámil s „mediálnym archívom - rešeršom médií“, v rámci čoho odkazuje na 4 články o E.. H. H. v súvislosti s podozrením o braní úplatkov. Nie je zrejmé, akým spôsobom tento dôkaz vykonal, keďže na štyroch konaných pojednávaniach (dve z toho boli otvorené vo veci samej) sa takéto dôkazy nevykonali (nečítali) a súd prvej inštancie vôbec neuviedol, že mieni z týchto dôkazov vychádzať. Žalobkyňa sa o nich dozvedela až z písomného vyhotovenia rozsudku. Taktiež súd prvej inštancie vychádzal z rozsudku Špecializovaného trestného súdu č.k. BB-3TŠ/25/2006-2315 zo dňa 26.6.2019, ktorého vykonanie žiadna zo strán nenavrhol. Taktiež strany sporu neboli oboznámené na konaných pojednávaniach s obsahom tohto rozsudku ani nebol stranám doručený, a teda tento dôkaz, predstavujúci verejnú listinu, nebol vykonaný procesne správnym postupom podľa § 204 C.s.p.. Súd prvej inštancie však z neho pritom rozsiahlo cituje (odseky 9. až 12. rozsudku zaberajúce viac ako 3 strany). Predmetný trestný rozsudok je pomerne rozsiahly (44 strán) a žalobkyňa sa až z obsahu napadnutého rozsudku dozvedela, z ktorých konkrétnych častí rozsudku súd vychádzal a teda nemala možnosť vyjadriť sa pred rozhodnutím súdu k týmto skutočnostiam. Súd prvej inštancie nemôže v sporovom konaní vedenom podľa ustanovení C.s.p. sám vykonávať dôkazy, ktoré žiadna zo strán nenavrhol; ak tak urobí a na týchto dôkazoch založí svoje rozhodnutie v prospech žalovaného, ide o nesprávny procesný postup, ktorý má za následok porušenie práva žalobkyne na spravodlivý proces (kontradiktórnosť konania a rovnosť zbraní). Tieto dôkazy sú preto procesne neprípustné a súd z nich nemôže vychádzať. Navyše pokiaľ ide o uvádzaný rozsudok, tento v čase vydania článku (dňa 19.7.2018) neexistoval, a teda je zrejmé, že z neho autorka článku nemohla vychádzať. Žalovaný nemôže uniesť dôkazné bremeno o ním tvrdných skutočnostiach na základe dôkazu, ktorý vznikol až viac ako rok po uverejnení článku. Tento rozsudok nie je doposiaľ právoplatný (bol napadnutý odvolaním), a preto z neho nemožno vychádzať ani v zmysle § 193, tretia veta C.s.p. (ako z rozhodnutia príslušného orgánu o tom, že bol spáchaný trestný čin), ktorý citoval okresný súd v odseku 15. napadnutého rozsudku.

Žalobkyňa rozhodnutiami NS SR priloženými k žalobe predložila dôkaz opaku ohľadom napadnutých skutkových tvrdení, teda, že polícia žiadne dôkazy o súčinnosti na predmetnej korupčnej trestnej činnosti nezískala. Toto považuje za pravdivé skutkové tvrdenie, ktorého uverejnenia sa domáha. V tomto smere poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 107/2010 zo dňa 28.10.2010, ktorý pri proporcionálnosti práva na informácie a slobody prejavu na jednej strane a ochrany cti, dôstojnosti a súkromia na druhej strane, uviedol, že je dôležité odpovedať na otázky KTO?, O KOM?, ČO?, KDE?, KEDY? a AKO?.

Súd prvej inštancie sa s jej argumentmi, ani s predloženými rozhodnutiami NS SR a prijatými závermi o neexistencii dôkazov, nevysporiadal. V odseku 34. len skonštatoval, že napadnuté skutkové tvrdenia sa zakladajú na pravde s odkazom na rozsudok Špecializovaného trestného súdu č.k. BB-3TŠ/25/2006-2315 zo dňa 26.6.2019, ktorý žalobkyňa považuje vzhľadom na vyššie uvedené dôvody za nezákonný dôkaz. Ak by odvolací súd pripustil zákonnosť dôkazu - rozsudku Špecializovaného trestného súdu č.k. BB-3TŠ/25/2006-2315 zo dňa 26.6.2019, tento dôkaz nepreukazuje skutkové tvrdenia uvedené v napadnutom článku. Z uvedeného rozsudku vyplýva, že konajúci sudca nevykonal po zrušení rozhodnutia najvyšším súdom žiadne nové dokazovanie (str. 33 odsek 3 rozsudku), teda ani žiadne nové doposiaľ NS SR nehodnotené dôkazy o súčinnosti E.. H. H. na predmetnej trestnej činnosti a napriek tomu vydal opätovne odsudzujúci rozsudok vo všetkých bodoch obžaloby. Jeho závery sú teda v rozpore s opakovanými závermi NS SR.

Pokiaľ ide o samotný obsah citovaného trestného rozsudku, v napadnutom rozsudku sa skutkového tvrdenia o prepustení R. z väzby týka len jediná citácia, a to prvá odrážka na strane 6. Ide o citáciu rozhovoru z odposluchu E.. H. H. so sudcom E. H., v ktorom je okrem iného uvedené, že pokiaľ sudca E. H. pustí R., bude na pivo. Slovo „na pivo“ však nepreukazuje, že ide o úplatok 200.000,- Sk, ani následné skutkové tvrdenie o odovzdaní tučných úplatkov v obálkach a igelitových taškách prevzatých od príbuzných obvinených cez advokáta G. H. až k sudcovi H. H.. Tento prepis rozhovoru môže maximálne naznačovať (nie však preukazovať, nakoľko NS SR vylúčil preukázanie súčinnosti akéhokoľvek sudcu na uvedenej trestnej činnosti), že sudca E. H. pri rozhodovaní o prepustení R. z väzby na slobodu mohol za toto rozhodnutie zobrať úplatok. Tento odposluch je citovaný priamo v napadnutom článku, kde autorka pokračuje tak, že polícia získala dôkazy, že spomínané „na pivo“ bol vlastne úplatok 200.000,- Sk, ktoré mal od R. brata osobne vypýtať obhajca G. H. a že polícia zdokumentovala odovzdávanie tučných úplatkov v obálkach a igelitových taškách od príbuzných obvinených cez advokáta H. až k sudcovi H.. Je teda zrejmé, že podľa článku okrem uvedeného odposluchu majú existovať ďalšie dôkazy, preukazujúce odovzdávanie úplatkov až k sudcovi H. H. a práve toto skutkové tvrdenie žalobkyňa napáda. V rámci

trestného konania však žiadne takéto dôkazy získané neboli ani takéto dôkazy okresný súd neuvádza v napadnutom rozsudku.

V napadnutom rozsudku na strane 6 je ďalej pod odrážkou 2 a 3 citovaný rozhovor E.. H. H. s neurčitým obsahom (neuvádza sa o akú vec ide, teda či ide o rozhodovanie o prepustení R. z väzby alebo iných), ani tu nie je uvádzané ani naznačované, že by malo dôjsť k rozhodnutiu na základe úplatku. Pod odrážkou 4, 5 a 6 sú citované dôkazy o iných skutkoch, nie o R. (komunikácia s G. L., H. H., Z. Y.), pričom ani z tejto časti nevyplýva akákoľvek komunikácia H. H., ktorej obsahom by malo byť ovplyvňovanie rozhodnutia za úplatok. V rámci odrážky 4 sa E.. H. H. nespomína vôbec; v odrážke 5 je len všeobecne skonštatované, že trestná činnosť je preukázaná obrazovými a zvukovými záznamami a prepismi hovorov, žiadne konkrétne dôkazy však nie sú uvedené a komunikácia E.. H. H. uvedená v odrážke 6 sa týka čisto organizačných vecí (termín rozhodovania, či už bolo rozhodnuté a podobne), žiadna korupcia tu však nie je ani len naznačovaná. Na strane 7 napadnutého rozsudku sú pod odrážkou 7 a 8 citované dôkazy a úvahy trestného súdu výlučne k účasti advokáta G. H. (nie H. H.) na uvedenej trestnej činnosti a v odrážke 9 je bez uvedenia akýchkoľvek dôkazov len konštatované, za aké skutky došlo k odsúdeniu G. H., pričom ide zrejme o prepustenie iných obžalovaných ako J. R., vzhľadom na uvedené iniciály (M. K., I. B. a N. B.). Odseky 10., 11. a 12. napadnutého rozsudku obsahujú citáciu trestného rozsudku s uvedením popisu priebehu trestného konania, opakovanie už vyššie uvedených dôkazov a úvahy Špecializovaného trestného súdu. Žiadne iné dôkazy okrem vyššie uvedených tu nie sú citované.

Okresný súd síce rozsudok Špecializovaného trestného súdu rozsiahlo cituje, avšak okrem jedinej výnimky uvedenej vyššie, sa citované časti rozsudku prepustenia obvineného R. z väzby na slobodu vôbec netýkajú. Ani v rámci ostatných citovaných dôkazov nie je ani len naznačované, že by malo dôjsť k rozhodnutiu za úplatok. Nie je teda zjavné, ktorý konkrétny dôkaz alebo jeho časť považoval okresný súd za preukazujúci podieľanie E.. H. H. na vyššie uvedenej trestnej činnosti.

Potom ako okresný súd uviedol, že bude z uvedeného trestného rozsudku vychádzať, žalovaný (ktorý si taktiež zabezpečil jeho vyhotovenie z vlastných zdrojov) na pojednávaní dňa 12.12.2019 poukázal na to, že na strane 29 a 30 rozsudku sú uvedené telefonické rozhovory preukazujúce v článku tvrdené skutočnosti. Tieto dôkazy sa však netýkajú prepustenia obžalovaného R. z väzby, ale ide o iný skutok, týkajúci sa podmienenečného prepustenia Z. Y. z výkonu trestu odňatia slobody. Ani v rámci týchto dôkazov (medzi nimi aj prepisy rozhovorov E.. H. H.) nie je taktiež nikde ani len naznačované, že by malo dôjsť k rozhodnutiu na základe úplatku, ale rozhovory sa týkajú organizačných vecí (kedy sa bude o veci rozhodovať, či už je rozhodnuté a podobne).

Preukázať pravdivosť napadnutých skutkových tvrdení o súčinnosti H. H. na uvedenej trestnej činnosti možno buď priamymi dôkazmi, napr. zaznamenaním rozhovoru medzi advokátom G. H. a sudcom H. H. o poskytnutí úplatku alebo zaznamenanie odovzdania úplatku v rámci sledovania osôb a podobne. Takéto dôkazy však neexistujú. Taktiež je to možné preukázať nepriamymi dôkazmi, ktoré podľa ustálenej rozhodovacej praxe musia predstavovať ucelenú logickú reťaz ohľadom tvrdených skutočností s tým, že iný skutkový záver je vylúčený. V rámci trestného konania však nebol získaný žiaden dôkaz o súčinnosti H. H. na uvedenej trestnej činnosti, teda, že by niekedy komunikoval s advokátom G. H. o R. alebo o ovplyvňovaní rozhodnutí alebo, že by medzi nimi kedykoľvek došlo k odovzdávaniu peňazí (predstavujúcich úplatky). Nie je preto možné dospieť k záveru o pravdivosti napadnutého skutkového tvrdenia ani nepriamymi dôkazmi, keďže existuje jediný nepriamy dôkaz (rozhovor medzi H. H. a sudcom E. H.), ktorý však nepreukazuje záver, že k prepusteniu J. R. došlo na základe úplatku, ani že došlo k „odovzdávaniu“ úplatkov od príbuzných obvinených cez advokáta G. H. sudcovi E.. H. H., ako je to výslovne tvrdené v článku.

V konaní tak nebola preukázaná pravdivosť napadnutých skutkových tvrdení tak, ako to uzavrel okresný súd, ktorý dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam. Žalobkyňa nechce len tak bezbreho prehodnocovať závery neprávoplatného rozsudku Špecializovaného trestného súdu, ale jej záver vyplýva opakovane aj z predložených rozhodnutí NS SR, pričom Špecializovaný trestný súd v rámci svojho posledného rozsudku nedoplnil dokazovanie, aby týmto spôsobom mohol dospieť k iným skutkovým záverom. Žalobkyňa nevyklučuje, že mohlo dôjsť k nejakej trestnej činnosti (napr. na strane advokáta G. H.), domáha sa len uverejnenia toho, že súčinnosť E.. H. H. na tejto trestnej činnosti nebola nikdy preukázaná. Žalobkyňou predložené rozhodnutia NS SR preukazujú opak toho, čo je v napadnutom článku tvrdené, pričom okresný súd sa s týmito rozhodnutiami NS SR vôbec nevyšporiadal a vychádzal jednostranne len zo záveru rozsudku Špecializovaného trestného súdu. Nehodnotil tak všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.

16. V časti, kde žalobkyňa žiadala uverejnenie opravy nepravdivého skutkového tvrdenia, že E.. H. H. ako sudca prepustil černákovca P. z väzby na slobodu, pričom pravdivým skutkovým tvrdením je, že menovaného E.. H. H. nikdy z väzby na slobodu neprepustil, neobsahuje napadnutý rozsudok žiadne odôvodnenie, prečo došlo k zamietnutiu žaloby. Okresný súd sa venoval zamietnutiu bodu I. žaloby najmä v odseku 34. a zamietnutiu bodu III. žaloby v odseku 35; zamietnutie žaloby v bode II. však neodôvodňuje vôbec. Vzhľadom na uvedené je rozsudok v tejto časti absolútne nepreskúmateľný, čím bolo porušené právo žalobkyne na spravodlivý proces. Prepustenie černákovca P. z väzby nemá žiaden súvis s vyššie uvedenou trestnou vecou prejednávanou Špecializovaným trestným súdom pod sp.zn. BB-3TŠ/25/2006. Odhliadnuc od vyššie uvedeného, aj ohľadom preukázania pravdivosti tohto skutkového tvrdenia, je dôkazné bremeno v zmysle § 7 ods. 6 písm. b) Tlačového zákona na žalovanom, ktorý v tomto smere nenavrhol vykonanie žiadneho dôkazu. Svedkyňa (autorka článku) k tomuto skutkovému tvrdeniu v rámci svojho výsluchu neuviedla nič. Preto je zrejmé, že žalovaný svoje dôkazné bremeno neuniesol a súd prvej inštancie mal žalobe v tomto bode vyhovieť.

17. Pokiaľ ide o zamietnutie žaloby v časti odpovede, okresný súd napadnuté rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobkyňa napáda hodnotiace úsudky, navrhnutá odpoveď obsahuje hodnotiace úsudky a odpoveď nebola svojim rozsahom primeraná napadnutému textu.

Dôvodová správa k § 8 Tlačového zákona ohľadom náležitosti odpovede „popis pravdu skresľujúcich a neúplných tvrdení“ uvádza, že odpoveď by preto mala obsahovať napr. zhrnutie alebo citáciu textu, ktorého súčasťou je skutkové tvrdenie, na ktoré sa odpovedá, a z neho vyplývajúci hodnotiaci úsudok, a nie len citáciu samotného skutkového tvrdenia vytrhnutého z kontextu. Žalobkyňa v súlade s dôvodovou správou zvolila v prvom odseku požadovanej odpovede možnosť citovať celý text obsahujúci pravdu skresľujúce skutkové tvrdenia, nakoľko len v celku tento text dáva nezaujatému čitateľovi zmysel a len v celku z neho vyplýva namietané skreslenie. Neznamená to, že napáda každú jednu citovanú vetu alebo jej časť, ktorá by mohla prípadne obsahovať aj hodnotiaci úsudok. Po citácii textu v prvom odseku odpovede, v druhom odseku odpovede jasne vysvetľuje, ktoré konkrétne skutkové tvrdenia z citovaného textu napáda a z akých dôvodov ich považuje za pravdu skresľujúce. Za pravdu skresľujúce považuje skutkové tvrdenia o fyzickom útoku na sudcu E. L. a o vyhrážaní a podpálení auta sudkyne B. M.. V tomto prípade ide jednoznačne o skutkové tvrdenia, nakoľko je možné overiť ich pravdivosť, teda či k uvedeným útokom a vyhrážaniu došlo alebo nedošlo. Žalobkyňa ich pravdivosť nepopiera, ale považuje ich za pravdu skresľujúce (dôvody sú podrobne vysvetlené pod písm. b) tejto časti).

Súd prvej inštancie v odseku 18. odôvodnenia cituje nesprávne časové znenie § 8 ods. 4 Tlačového zákona, účinné do 31.8.2011. Zákonom č. 221/2011 Z.z. s účinnosťou od 1.9.2011 bola do uvedeného ustanovenia doplnená náležitosť „... s uvedením, v čom je skutkové tvrdenie nepravdivé, neúplné alebo pravdu skresľujúce“. V čase vydania článku (19.7.2018) bolo teda účinné ustanovenie § 8 ods. 4 Tlačového zákona v znení obsahujúcom aj uvedenú náležitosť a súd ho mal aplikovať v tomto znení (teda vrátane vyššie uvedenej náležitosti) a nie v znení v akom ho citoval v napadnutom rozsudku. Súd tak aplikoval na vec nesprávny právny predpis (v jeho nesprávnom časovom znení), pričom táto skutočnosť mala kľúčový význam pre posúdenie veci. Uvedená do zákona doplnená náležitosť, v čom je skutkové tvrdenie nepravdivé, neúplné alebo pravdu skresľujúce predstavuje vlastné vysvetlenie dotknutej osoby, prečo považuje napadnuté skutkové tvrdenie za nepravdivé, neúplné alebo pravdu skresľujúce, nakoľko odpoveď je reakciou nielen na nepravdivé skutkové tvrdenia, ale aj na pravdivé tvrdenia, ktoré pravdu skresľujú. Odpoveď má v tomto prípade obsahovať práve vysvetlenie, v čom spočíva skreslenie pravdy. Účelom odpovede je podľa dôvodovej správy k § 8 Tlačového zákona, vytvoriť rovnosť podmienok a umožniť dotknutým osobám, aby v periodickej tlači alebo agentúrnom spravodajstve prezentovali svoje stanovisko k uverejnenému skutkovému tvrdeniu, ktoré sa dotýka ich cti, dôstojnosti, súkromia a dobrej povesti. Právo na odpoveď vychádza z pravidla „audiatur et altera pars“, teda z pravidla „nech je vypočutá tiež druhá strana“. Realizácia tohto práva preto musí poskytnúť dotknutej osobe skutočnú možnosť vyjadriť svoje stanovisko k uvedeným skutkovým tvrdeniam, ktoré musí byť efektívne a schopné vyrovnáť sa svojou intenzitou uverejnenému článku, inak by naplnenie tohto práva zostalo len iluzórne. V zmysle ustanovenia § 8 ods. 4 Tlačového zákona má odpoveď ďalej obsahovať skutkové tvrdenia, ktorými sa napadnuté skutkové tvrdenie poprie, doplní, spresní alebo vysvetlí, ktoré nadväzujú práve na uvedenie v čom sú napadnuté tvrdenia nepravdivé, neúplné alebo pravdu skresľujúce, čím sa uzavrie celkový kontext odpovede.

Výroky, ktoré súd prvej inštancie v tomto prípade považoval za hodnotiace úsudky, predstavujú práve povinnú náležitosť odpovede, a to uvedenie, v čom sú napadnuté skutkové tvrdenia pravdu skresľujúce a predstavujú vysvetlenie ako toto skreslenie z celkového kontextu článku vyplýva. Pokiaľ súd prvej inštancie považoval za hodnotiaci úsudok aj v odpovedi uvedené „nebol s údajným podozrením nikdy

ani obvinený“, tu ide zjavne o skutkové tvrdenie, nakoľko sa dá overiť jeho pravdivosť (buď H. H. bol alebo nebol v súvislosti s údajným podozrením niekedy obvinený). Práve toto predstavuje skutkové tvrdenie, ktorým sa napadnuté skutkové tvrdenie poprie, doplní, spresní alebo vysvetlí.

Žalobkyňa mala za to, že ňou navrhnutá odpoveď spĺňa všetky náležitosti § 8 ods. 4 Tlačového zákona. V závere odpovede žalobkyňa v súlade s ustanovením § 8 ods. 4 Tlačového zákona dopĺňa napadnuté pravdu skresľujúce tvrdenia o uvedenie, že E.. H. H. nemal s vyššie uvedenými útokmi nič spoločné (posledná veta odpovede). Odpoveď žalobkyne teda obsahovala len vyššie uvedené zákonné náležitosti a nie neprípustné hodnotiace úsudky. Pokiaľ okresný súd vyhodnotil odpoveď ako neprípustnú pre nesplnenie náležitostí, išlo o nesprávne právne posúdenie veci v rozpore so zákonom a súdnou praxou. Všetky vyššie uvedené argumenty o charaktere napádaného textu a náležitostiach odpovede uviedla žalobkyňa už v replike zo dňa 20.2.2019 pod bodom II., pričom okresný súd sa s týmito argumentmi nevysporiadal, ale len skonštatoval, že sa v tomto smere „stotožnil s argumentáciou žalovaného“ bez ohľadu na argumenty žalobkyne.

Pokiaľ okresný súd žalobu v časti odpovede zamietol aj z dôvodu, že rozsah navrhutej odpovede nebol primeraný uverejnenému textu, tento argument nemôže obstať, pretože samotný napádaný text žalovaného (citovaný v prvom odseku odpovede) má 21 riadkov a pri rovnakom type a veľkosti písma má navrhnutá reakcia žalobkyne (druhý odsek odpovede) 17 riadkov. Odpoveď je teda kratšia ako napadnutá časť článku, a teda ide o nesprávne právne posúdenie okresného súdu o neprimeranosti rozsahu odpovede. Argumenty o rozsahu odpovede s presným uvedením počtu riadkov uviedla žalobkyňa už v replike zo dňa 20.2.2019 pod bodom II., pričom okresný súd sa s týmito argumentmi nevysporiadal, čím došlo k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý proces (riadne odôvodnenie rozsudku).

Súd prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku nezaoberal podrobne jednotlivými skutkovými tvrdeniami, ale len všeobecne skonštatoval, že článok obsahuje názory a hodnotenia autora (odsek 33.) a že uverejnené skutočnosti sú pravdivé (odsek 36.). Žalobkyňa nepoprela, že v napadnutom článku sa nachádzajú aj pravdivé, hoci nelichotivé, informácie o E.. H. H., napr. o jeho disciplinárnych stíhaniach, ktoré žalobkyňa nenapáda. Za tieto skutky bol disciplinárne potrestaný, čím niesol zodpovednosť za svoje činy. Súd prvej inštancie sa mal podrobne zaoberať pravdivosťou jednotlivých napadnutých skutkových tvrdeniami, čo neurobil.

Vzhľadom na uvedené žalobkyňa žiada, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu v znení po pripustenej zmene žaloby na základe uznesenia okresného súdu č.k. 50C/38/2018-104 zo dňa 10.6.2019, alternatívne v bode I. žaloby, pokiaľ odvolací súd dospeje k záveru, že odpoveď nemá obsahovať citáciu rozhodnutí NS SR, žalobkyňa navrhuje žalobe v bode I. vyhovieť len vo zvyšnej časti a v časti citácií rozhodnutí NS SR (od slov „Uvedené vyplýva z rozsudku Najvyššieho súdu“ až do konca petitu I. žaloby) žalobu zamietnuť. V bodoch II. a III. žiada žalobkyňa vyhovieť žalobe v celom rozsahu.

18. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedol, že nároky žalobkyne neuznáva, a to ani v časti a žalobu a uplatnenie nárokov v nej obsiahnutých považuje za neopodstatnenú. S napadnutým rozsudkom sa v plnom rozsahu stotožnil, považoval ho za dostatočne odôvodnený a vecne správny. Predmetom žaloby bol článok s názvom „Mafiánsky sudca“ zverejnený v týždenníku Plus 7 dní, dňa 19.7.2018 na stranách 64 až 66 (ďalej len „článok“), ktorý podľa názoru žalobkyne obsahuje nasledujúce nepravdivé skutkové tvrdenia, resp. pravdu skresľujúce skutkové tvrdenia:

- sudca E.. H. H. mal na základe telefonátu s kolegom vybaviť za úplatok dvestotisíc slovenských korún prevzatých prostredníctvom advokáta H.. G. H. od brata J. R. prepustenie černákovca J. R. z väzby. Polícia mala zdokumentovať odovzdávanie tučných úplatkov v obáľkach a igelitových taškách od príbuzných obvinených cez advokáta H.. G. H. až k sudcovi E.. H. H. (ďalej len „Výrok 1“);
- sudca E.. H. H. prepustil černákovca P. z väzby na slobodu (ďalej len „Výrok 2“);
- „Boss úradoval aj z väzenia: Jedenásteho septembra 1999 ráno cestou do práce zaútočili na sudcu L. neznámi muži. Bez jediného slova, bez náznaku emócií ho mlátili a kopali do neho ešte aj vtedy, keď už len bezmocne ležal na zemi. Pre zranenia do práce v ten deň ani niekoľko nasledujúcich dní neprišiel. Páchatateľov sa nepodarilo odhaliť, ale podľa L. opatrne volených slov útok súvisel s jeho aktivitami vykonanými z pozície podpredsedu súdu, ktoré „mohli vadiť aj podsvetiu, aj súdnictvu“. Nasledujúce mesiace sudcu L. i jeho deti strážili policajti a L. odišiel z Banskej Bystrice pracovať na Ústavný súd SR v Košiciach. (...) Vedro betónu na nohách: H. mafiánske vyhrážanie za krajský súd riešila sudkyňa B. M., L. nástupkyňa na mieste podpredsedu pre trestné veci. Aj ona musela čeliť mafiánskeму zastrašovaniu. Dvadsiateho deviateho marca 2004 sa zobudila na susedov krik: „Horí vám auto!“ Rozospatá sudkyňa si najprv vravela: „Naše auto? Prečo?“ Vyzrela z okna na ulicu a pri pohľade na plamene pohlcujúce

rodinnú Fabiu sa rýchlo prebrala. Napadlo jej iba jedno - toto je pomsta! Policajti našli pod predným kolesom poskladanú deku zapáchajúcu benzínom a znalecký posudok potvrdil, že k požiaru došlo v dôsledku úmyselného zapálenia auta. Niekoľko dní po požiari dostala sudkyňa anonym vyhrážajúci sa, že „skončí s vedrom plným betónu zaveseným na nohách“. Ona i jej deti dostali ochranu. Ani páchatelom tohto útoku sa nepodarilo odhaliť, vyšetrovanie však tentoraz nebolo márne. Policajti považovali za podozrivého z iniciovania útoku na sudkyňu M. jej kolegu H. H.. Začali ho sledovať a odpočúvať, napichli aj telefón v jeho kancelárii v budove súdu. Zaznamenali neslýchané veci.“ (ďalej len „Výrok 3“).

Navyše Výrok 1 a Výrok 2, tak ako ich uviedla žalobkyňa, predstavujú parafrázovanie výrokov uvedených v článku, pričom výroky v takom znení ako ich uviedla žalobkyňa sa v texte článku nenachádzajú. Keďže žalobkyňa vo svojej žalobe neuviedla presnú citáciu napádaných výrokov, žalovaný sa snažil predmetné výroky identifikovať na základe obsahu Výroku 1 a Výroku 2. Žalovaný v spojitosti s týmito výroky nemal povinnosť uverejniť žalobkyňou požadovanú opravu, a to z dôvodu, že neboli splnené zákonné predpoklady pre uverejnenie opravy v zmysle ustanovení § 7 Tlačového zákona, nakoľko oprava smeruje voči viacerým hodnotiacim úsudkom, a teda nespĺňa náležitosti v zmysle ust. § 7 ods. 3 Tlačového zákona a znenie navrhutej opravy obsahuje hodnotiace úsudky a teda nespĺňa náležitosti v zmysle ust. § 7 ods. 3 Tlačového zákona.

Predmetom práva na opravu je v zmysle ust. § 7 ods. 1 Tlačového zákona nepravdivé skutkové tvrdenie o osobe, na základe ktorého možno osobu presne určiť. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že právo na opravu nemôže smerovať voči hodnotiacim úsudkom, ale iba voči skutkovým tvrdeniam uverejneným v periodickej tlači.

Rozlišovanie medzi skutkovými tvrdeniami a hodnotiacimi úsudkami podľa platného práva a ustálenej judikatúry súdov v Slovenskej republike reflektuje aj judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva. Podľa záverov judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva treba starostlivo rozlišovať medzi faktami a hodnotiacimi úsudkami. Kým existencia faktov môže byť preukázaná, pravdivosť hodnotiacich úsudkov dokazovaniu nepodlieha. Nemožno totiž splniť požiadavku na preukázanie pravdivosti hodnotiaceho úsudku a takáto požiadavka sama o sebe porušuje slobodu názoru, ktorá tvorí súčasť práva chráneného článkom 10 Dohovoru (Lingens c/a Rakúsko).

Skutočnosť, že predmetom tlačovej opravy nemôžu byť hodnotiace úsudky, potvrdil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp.zn. 5 Cdo 55/2008 zo dňa 25.2.2009. Žalovaný má za to, že napadnutý výrok 1 a výrok 2 predstavuje hodnotiaci úsudok, čo súd prvej inštancie správne posúdil v rámci bodu 34. odôvodnenia rozsudku. Žalobkyňou napádané tvrdenie predstavuje len parafrázovanie textu článku, čo okrem iného potvrdzuje samotná žalobkyňa na str. 2 odvolania. Podľa názoru žalovaného, žalobkyňou napádané časti článku, resp. jednotlivé výroky predstavujú hodnotiace úsudky. Predmetné vyplýva aj z použitých výrazov „vraj od R. brata“, „odovzdávanie tučných úplatkov“, „hovorí sa, že sudca H. H.“. V danom prípade sa jedná o hodnotiace úsudky autorky Článku, ktoré predstavujú výsledok zhodnotenia okolností, ktoré sú o týchto skutočnostiach známe.

Naviac ani samotné znenie opravy nespĺňa náležitosti vyžadované zákonom (§ 7 ods. 3 Tlačového zákona). Oprava navrhovaná žalobkyňou obsahuje hodnotiace úsudky a nie skutkové tvrdenia, tak ako to vyžaduje Tlačový zákon. Žalovaný napr. uviedol hodnotiace úsudky obsiahnuté v žalobkyňou navrhovanej oprave, cit.: „podľa ktorého mal sudca E.. H. H.“; „polícia mala zdokumentovať odovzdávanie tučných úplatkov v obáľkach“; „peniaze, ktoré prevzal od klientov (resp. ich príbuzných) boli použité alebo mali byť použité“, „E.. H. H. v trestnej veci obvinených H. F. a spol., v ktorých mal údajne intervenovať.“; „Zatiaľ nie je zrejmé, či obvinený mal reálnu možnosť“.

Hodnotiaci úsudok, v zmysle judikatúry reflektovanej samotnou žalobkyňou, predstavuje, resp. vyjadruje subjektívny postoj jeho autora k určitej skutočnosti, čo nepochybne predmetné výroky vyjadrujú. Ak žalobkyňa uviedla výrok „mal sudca vybaviť“ alebo „polícia mala zdokumentovať“, ide o jednoznačné zaujatie vlastného postoja k určitej skutočnosti, čo mimochodom potvrdzuje samotná žalobkyňa v rámci spomínanej repliky (a rovnako aj v odvolaní), keď uvádza, že žalobkyňa „nepovažovala za vhodné parafrázovať článok tak, že uvedie, že k týmto skutočnostiam došlo, keďže považuje skutkové tvrdenia za nepravdivé,“ čím jednoznačne potvrdzuje, že k danému výroku autorky článku zaujala vlastný subjektívny postoj, a teda ide o hodnotiaci úsudok.

Žalobkyňa ďalej v odvolaní namietala, že súd prvej inštancie mal v prípade nesprávnych citácií rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, ktoré znenie požadovanej opravy obsahovalo, zamietnuť žalobu v časti týchto rozhodnutí, s čím žalovaný absolútne nesúhlasí. Podľa ust. § 7 ods. 5 Tlačového zákona platí, že vydavateľ periodickej tlače je povinný navrhovanú opravu uverejniť tak, ako bola navrhnutá, pričom v prípade jej neuverejnenia je dotknutá osoba oprávnená uplatniť si právo na uverejnenie opravy na súde v zmysle ust. § 10 ods. 3 Tlačového zákona. V zmysle uvedeného ustanovenia súd môže rozhodnúť o povinnosti uverejniť opravu, ktorú vydavateľ odmietol uverejniť. K námietke žalobkyne je v prvom rade

nutné uviesť, že existujú síce prípady, kedy súdy výnimočne zasiahli do znenia navrhovanej opravy, avšak vždy za podmienky, aby sa nestratila podstata samotného znenia navrhovanej opravy. Citované rozhodnutia žalobkyňa uvádza v rámci opravy ako práve pravdivé skutkové tvrdenie, ktorým opravuje údajne nepravdivé skutkové tvrdenie obsiahnuté v článku, čo je podstatnou náležitosťou znenia opravy. Navyše, tak ako vyplýva z rozsudku, je evidentné, že navrhované znenie opravy vykazovalo viaceré nedostatky, a teda ani prípadné okresanie znenia opravy zo strany súdu o predmetné citácie rozhodnutí Najvyššieho súdu SR by nebolo účelné, nakoľko oprave nebolo možné vyhovieť pre niekoľko ďalších jej nedostatkov.

Znenie opravy uvedené v žalobe ani nie je totožné so znením opravy uvedenej v žiadosti o uverejnenie opravy. V texte opravy uvedenej v žalobe je nad rámec uvedená veta „Oprava k článku „Mafiánsky sudca“ vydanom dňa 19. júla 2018 na stranách 64 až 66“, pričom v žiadosti o uverejnenie opravy predmetná veta absentuje. Z uvedených dôvodov tak žalovaný považoval právne posúdenie súdom prvej inštancie, a teda, že znenie opravy, ktorej uverejnenia sa žalobkyňa domáhala žalobou, nespĺňalo zákonné náležitosti, keď oprava smerovala voči hodnotiacim úsudkom a zároveň znenie opravy obsahovalo hodnotiace úsudky žalobkyne, za vecne správne a dostatočne odôvodnené.

Žalovaný odmietol aj tvrdenie žalobkyne, že neuniesol v konaní dôkazné bremeno. Za účelom preukázania pravdivosti jednotlivých výrokov, či ich pravdivého skutkového základu v prípade hodnotiacich úsudkov, navrhoval vykonanie výsluchu autorky článku. Tvrdenie žalobkyne neobstoí, nakoľko dôkaz spočívajúci vo výsluchu autorky článku bol dostatočne vykonaným dôkazom, a to aj napriek tomu, že žalovaný nepoložil svedkyni otázky, ktoré boli v podstate už vopred v rámci výsluchu zodpovedané. Uvedená námietka žalobkyne je tak iba účelová a zavádzajúca.

Všetky dôkazy vykonané súdom prvej inštancie, boli vykonané plne v súlade s ustanoveniami Civilného súdneho poriadku. V prípade mediálneho archívu má žalovaný za to, že išlo o dôkaz vykonaný plne v súlade s ust. § 185 ods. 2 C.s.p.. Vyhľadávanie archívnych mediálnych článkov nepochybne spadá pod zoznam, či register dostupný verejnosti, pričom v tomto prípade je súd v zmysle uvedeného ustanovenia oprávnený vykonať dôkaz aj bez návrhu.

V prípade rozsudku Špecializovaného trestného súdu č.k.: BB-3Tš/25/2006, na tento žalovaný odkazoval priamo na pojednávaní uskutočnenom dňa 12.12.2019, kedy právny zástupca žalovaného poukazoval okrem iného na konkrétne pasáže v odôvodnení predmetného rozsudku, čo dokonca reflektovala na predmetnom pojednávaní samotná žalobkyňa.

Vo vzťahu k žalobkyňou rozporovanému obsahu predmetného rozsudku č.k. BB-3Tš/25/2006 žalovaný uviedol, že napriek tomu, že predmetné rozhodnutie bolo vydané až v čase po vydaní článku, tento dôkaz žalovaný použil v konaní ako podporný za účelom preukázania, že výroky obsiahnuté v článku sa zakladajú na pravde, čo rovnako potvrdil súd prvej inštancie v bode 34 rozsudku. Súd prvej inštancie zároveň poukázal, že tvrdenia, ktoré vyplývajú z predmetného rozsudku (neexistujúceho v čase vydania článku) autorka článku formuje do hodnotiacich úsudkov a polemických výrokov, s ohľadom na čo žalovaný zdôrazňuje, že autorka tak postupovala pri príprave článku profesionálne, okrem iného plne rešpektujúc princíp prezumpcie neviny. Žalobkyňa v odvolaní síce poukázala na ďalšie pasáže rozhodnutia č.k. BB-3Tš/25/2006, avšak opäť iba v snahe zavádzať preč pozornosť od skutočnosti, že prepis uvedeného rozhovoru v rámci predmetného rozhodnutia, preukazuje pravdivosť skutkového základu hodnotiacich úsudkov autorky článku, voči ktorým smerovala žiadosť žalobkyne o uverejnenie opravy.

Rovnako v prípade požadovaného uverejnenia odpovede žalovaný opätovne zdôraznil, že nemal povinnosť uverejniť odpoveď, nakoľko neboli splnené zákonné náležitosti pre uverejnenie odpovede, pretože odpoveď smeruje voči viacerým hodnotiacim úsudkom, a teda nespĺňa náležitosti v zmysle § 8 ods. 3 Tlačového zákona; požadovaná odpoveď nie je rozsahom primeraná napádaným výrokom a teda nespĺňa náležitosti v zmysle § 8 ods. 3 Tlačového zákona; znenie navrhutej odpovede obsahuje hodnotiace úsudky a teda nespĺňa náležitosti v zmysle § 8 ods. 3 Tlačového zákona.

Predmetom práva na odpoveď je v zmysle ust. § 8 ods. 1 Tlačového zákona nepravdivé, neúplné, resp. pravdu skresľujúce skutkové tvrdenie o osobe, na základe ktorého možno osobu presne určiť. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že právo na odpoveď nemôže smerovať voči hodnotiacim úsudkom, ale iba voči skutkovým tvrdeniam uverejneným v periodickej tlači. Žalobkyňou napádaný Výrok 3 predstavuje sled niekoľkých hodnotiacich úsudkov autorky článku, ktoré vyjadrujú vnímanie daných skutočností autorkou, navyše žalobkyňou napádané hodnotiace úsudky sú s ohľadom na prejednávanú kauzu nadbytočné a vecne nesúvisiace s tvrdeniami a požiadavkami žalobkyne. Žalovaný v tejto súvislosti uvádza niektoré z hodnotiacich úsudkov uvedených vo Výroku 3: „Bos úradoval aj z väzenia“; „Bez jediného slova, bez náznaku emócií“; „ale podľa L. opatrne volených slov“; „mohli vadiť podsvetiu aj súdnictvu“; „Aj ona musela čeliť mafiánskemu zastrášaniam“; „Vyzrela z okna

na ulicu a pri pohľade na plamene pohlcujúce rodinnú Fabiu sa rýchlo prebrala.“, „Ani páchatelov tohto útoku sa nepodarilo odhaliť, vyšetrovanie však tentoraz nebolo márne.“

Aj rozsah požadovanej odpovede je v zjavnom nepomere oproti výrokom napádaným v žalobe (§ 8 ods. 4 Tlačového zákona); žalobkyňa nespĺnila ani túto náležitosť vyžadovanú Tlačovým zákonom, a to z dôvodu, že navrhovaná odpoveď je svojim rozsahom neprimerane excesívna. Rovnako ani samotné znenie odpovede nespĺňa náležitosti vyžadované zákonom (§ 8 ods. 4 Tlačového zákon), keďže odpoveď navrhovaná žalobkyňou obsahuje hodnotiace úsudky a nie skutkové tvrdenia, tak ako to vyžaduje Tlačový zákon.

Žalobkyňa na str. 10 odvolania uvádza, že napriek tomu, že v rámci navrhovanej odpovede obsiahla citáciu textu, ktorý obsahoval aj hodnotiace úsudky, žiadala uverejniť odpoveď iba vo vzťahu k skutkovým tvrdeniam, čo síce podkladá dôvodovou správou k ust. § 8 Tlačového zákona, no to však vôbec nezodpovedá skutočnosti. V rámci navrhovanej odpovede uviedla v jej druhom odstavci (nasledujúcom po dlhej citácii textu článku) nasledujúce: „Uvedené skutkové tvrdenia sú pravdu skresľujúce v tom smere, že...“ Je evidentné, že žalobkyňa je v odvolaní opätovne účelová, nakoľko síce konštatuje, že napriek celej citácii žiadala uverejniť odpoveď iba voči skutkovým tvrdeniam, zo znenia navrhovanej odpovede však vyplýva, že za skutkové tvrdenia považovala všetky výroky v rámci uvedenej citácie, resp. v žiadnom rozsahu v navrhovanej odpovedi neuvádza, čo považuje za skutkové tvrdenie a čo nie. Žalobkyňa si zjavne nesprávne vyložila citáciu dôvodovej správy, nakoľko citácia širšej pasáže textu je síce prípustná, vždy je však potrebné určiť, ktoré skutkové tvrdenie žiadateľ považuje za nepravdivé, neúplné či pravdu skresľujúce. Vzhľadom na znenie žalobkyňou navrhovanej opravy je zrejmé, že žalobkyňa pôvodne považovala za skutkové tvrdenia všetky výroky obsiahnuté v danej citácii textu článku. Žalobkyňa síce ďalej poukázala aj na nesprávnu citáciu ust. § 8 ods. 3 Tlačového zákona, keď súd citoval z neúčinného znenia zákona, avšak táto skutočnosť nič nemení na skutočnosti, že žalobkyňou navrhované znenie odpovede nespĺňalo zákonné náležitosti vyžadované Tlačovým zákonom. Rovnako nič nemení na skutočnosti judikatúra citovaná žalobkyňou v rámci odvolania, ktorými sa žalobkyňa snažila preukázať, že ňou navrhované znenie odpovede spĺňalo zákonné náležitosti. Napriek snahe žalobkyne preukázať, že znenie odpovede zodpovedalo podmienky jej uverejnenia podľa Tlačového zákona, žalobkyňou uplatnené právo na uverejnenie odpovede nenapĺňalo základnú podmienku na uverejnenie opravy v zmysle ust. § 8 ods. 1 Tlačového zákona, keď navrhované znenie opravy smerovalo voči niekoľkým hodnotiacim úsudkom. Žalovaný si v tejto súvislosti poukázal na niektoré hodnotiace úsudky obsiahnuté v žalobkyňou navrhovanej odpovedi: (i) „uverejnenie týchto tvrdení v článku o E.. H. H. môže vyvolať dojem, že s útokmi a vyhrázaním sudcom E. L. a B. M. mohol mať E.. H. H. niečo spoločné.“; „Taktiež bola spojitosť E.. H. H. s uvedenými útokmi v texte tohto článku naznačovaná.“, „mal byť pôvodcom disciplinárnych opatrení“; „ktoré mohli vadiť aj súdnictvu“; „JUDr. H. H. mal iniciovať útoku na sudkyňu M.“; „nebol s údajným podozrením nikdy ani len obvinený“.

Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok potvrdil a uložil žalobkyňi povinnosť nahradiť žalovanému trovy odvolacieho konania.

19. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keď pre nariadenie pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 C.s.p. neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem) a po preskúmaní odvolania, ako aj obsahu spisu, dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 27.2.2024 podľa § 378 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p., pričom o termíne verejného vyhlásenia rozsudku boli strany sporu (resp. ich zástupcovia) upovedomené zákonným spôsobom.

20. V prvom rade považuje odvolací súd za dôležité poukázať na to, že rozsudok súdu prvej inštancie dáva dostatočne presvedčivé a jasné odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav zistený po náležite vykonanom dokazovaní. Vykonaným dokazovaním dospel k správnym skutkovým zisteniam, ktoré majú oporu v obsahu spisu. Dokazovanie vo veci súd prvej inštancie vykonal v dostatočnom rozsahu a výsledky vykonaného dokazovania zhodnotil jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, ktoré boli pre posúdenie veci a rozhodnutie podstatné. Naopak, súd prvej inštancie ich náležitým spôsobom posúdil v celom súhrne, a aj náležite vyhodnotil. Na takto

ustálený skutkový stav aplikoval súd prvej inštancie zodpovedajúce ustanovenia právnych predpisov a svoje dôvody, pre ktoré rozhodol tak, že žalobu zamietol, ako aj výroky o náhrade trov konania, aj riadne a presvedčivo vysvetlil. V odôvodnení svojho rozhodnutia podal súd prvej inštancie dostatočne zrozumiteľný výklad opodstatnenosti a zákonnosti výrokov svojho rozsudku. Rozhodnutie je teda dostatočne skutkovo a právne odôvodnené.

21. V preskúmvanej veci žalobkyňa v podanej žalobe argumentovala, že žalovaný uverejnením článku s názvom „Mafiánsky sudca“ neoprávnene zasiahol do osobnostných práv jej manžela E.. H. uvedením nepravdivých výrokov, na základe čoho sa domáhala opravy a odpovede za jednotlivé výroky. Namietala, že označené výroky obsahujú nepravdivé skutkové tvrdenia, ktoré napriek tomu, že menovaný nebol uznaný vinným zo spáchania akéhokoľvek trestného činu, navodzujú u čitateľa dojem, že sa jej manžel tam uvedených skutkov dopustil a tieto nepravdivé a pravdu skresľujúce informácie mali za následok neoprávnený zásah do jeho osobnostných práv, poškodenie jeho cti, dôstojnosti a dobrého mena na verejnosti.

22. Žalobkyňa sa v predmetnej veci domáhala zverejnenia opravy týchto výrokov:

- sudca E.. H. H. na základe telefonátu s kolegom mal vybaviť za úplatok dvestotísíc slovenských korún prevzatých prostredníctvom advokáta H.. G. H. od brata J. R. prepustenie černákovca J. R. z väzby;
- polícia mala zdokumentovať odovzdávanie tučných úplatkov v obálkach a igelitových taškách od príbuzných obvinených cez advokáta H.. G. H. až k sudcovi E.. H. H.,
- E.. H. H. ako sudca prepustil černákovca P. z väzby na slobodu.

Žalobkyňa vo vzťahu k daným výrokom požadovala, aby súd uložil žalovanému povinnosť, cit.: „v týždenníku J. 7 DNÍ uverejniť opravu a odpoveď v zmysle tlačového zákona na rovnakom mieste a rovnakým písmom akým bol uverejnený článok s názvom „Mafiánsky sudca“ zo dňa 19.7.2018 na str. 64 a 66, ktorú odôvodnila tým, že vo vydanom periodiku je na strane 66 uvedené skutkové tvrdenie, podľa ktorého mal sudca E.. H. H. na základe telefonátu s kolegom vybaviť za úplatok dvestotísíc slovenských korún prevzatých prostredníctvom advokáta H.. G. H. od brata J. R. prepustenie J. R. z väzby. Polícia mala podľa vydaného článku zdokumentovať odovzdávanie tučných úplatkov v obálkach a igelitových taškách od príbuzných obvinených cez advokáta H.. G. H. až k sudcovi E.. H. H.. Tieto skutkové tvrdenia sú však nepravdivé. Vo vydanom periodiku bolo taktiež uvedené, že E.. H. H. ako sudca prepustil černákovca P. z väzby na slobodu, čo nie je pravda, pretože menovaného A. P. sudca E.. H. H. nikdy z väzby na slobodu neprepustil. Osobu E.. H. H. je na základe vydaného článku možné presne určiť, keďže je označený titulom, menom, priezviskom a funkciou, ktorú vykonával ako sudca Krajského súdu v Banskej Bystrici. Keďže E.. H. H. zomrel dňa 3.11.2005, domáhala sa od žalovaného ako vydavateľa v zákonnej lehote práva na uverejnenie opravy ohľadom vyššie uvedených nepravdivých skutkových tvrdení podľa § 7 tlačového zákona jeho manželka E.. V. H. ako blízka osoba v zmysle § 10 ods. 4 tlačového zákona. Periodická tlač bola vydaná dňa 19.7.2018, žiadosť o uverejnenie opravy podala na pošte dňa 14.8.2018, pričom podľa sledovania zásielky na Slovenskej pošte si ju žalovaný prevzal dňa 16.8.2018, teda mu došla v zákonnej 30-dňovej lehote od vydania tlače podľa § 7 ods. 2 Tlačového zákona. Zároveň boli vo vydanom článku uvedené aj pravdu skresľujúce tvrdenia. Na strane 65 a 66 bolo uvedené, že dňa 11.9.1999 ráno cestou do práce zaútočili na sudcu L. neznámi muži. Bez jediného slova, bez náznaku emócií ho mlátili a kopali do neho ešte aj vtedy, keď už len bezmocne ležal na zemi. Pre zranenia do práce v ten deň ani niekoľko nasledujúcich dní neprišiel. Páchateľov sa nepodarilo odhaliť, ale podľa L. opatrne volených slov útok súvisel s jeho aktivitami vykonanými z pozície podpredsedu súdu, ktoré „mohli vadíť aj podsvetiu, aj súdnictvu“. Nasledujúce mesiace sudcu L. i jeho deti strážili policajti a L. odišiel z Banskej Bystrice pracovať na Ústavný súd SR v Košiciach. Taktiež bolo uvedené, že H. mafiánske vyhrážanie za krajský súd riešila B. M., L. nástupkyňa na mieste podpredsedu pre trestné veci. Aj ona musela čeliť mafiánskeму zastrašovaniu. Dvadsiateho deviateho marca 2004 sa zobudila na susedov krik: „Horí vám auto!“ Rozospatá sudkyňa si najprv vravela: „Naše auto? Prečo?“ Vyzrela z okna na ulicu a pri pohľade na plamene pohlcujúce rodinnú Fabiu sa rýchlo prebrala. Napadlo jej iba jedno - toto je pomsta! Policajti našli pod predným kolesom poskladanú deku zapáchajúcu benzínom a znalecký posudok potvrdil, že k požiaru došlo v dôsledku úmyselného zapálenia auta. Niekoľko dní po požiari dostala sudkyňa anonym vyhrážajúci sa, že „skončí s vedrom plným betónu zaveseným na nohách“. Ona i jej deti dostali ochranu. Ani páchatel'ov tohto útoku sa nepodarilo odhaliť, vyšetrowanie však tentoraz nebolo márne. Policajti považovali za podozrivého z iniciovania útoku na sudkyňu M. jej kolegu sudcu H. H.. Začali ho sledovať a odpočúvať, napichli aj telefón v jeho kancelárii v budove súdu. Tieto skutkové tvrdenia sú pravdu skresľujúce v tom smere, že sú uverejnené v článku s názvom „Mafiánsky sudca“, ktorý sa týka E.. H. H., pričom už samotné uverejnenie týchto tvrdení v článku o E.. H.

H. môže vyvolať dojem, že s útokmi a vyhrázaním sudcom E. L. a B. M. mohol mať tento niečo spoločné. Taktiež bola spojenosť E.. H. H. s uvedenými útokmi v texte tohto článku naznačovaná. V prípade útoku na sudcu E. L. bolo v článku uvedené, že mal byť pôvodcom disciplinárnych opatrení voči E.. H. H., pričom útok na sudcu L. mohol súvisieť s jeho aktivitami vykonanými z pozície podpredsedu súdu, ktoré „mohli vadíť aj súdnictvu“. V prípade sudkyne M. bolo v článku výslovne uvedené, že za krajský súd riešila „H.“ mafiánske vyhrážanie. V článku je ďalej uvedené len údajné podozrenie polície, že E.. H. H. mal iniciovať útok na sudkyňu M., skutočnosť že nebol v súvislosti s údajným podozrením nikdy ani len obvinený a taktiež v tejto súvislosti polícia nemá jediný dôkaz, nie je v článku vôbec uvedená, čo taktiež pôsobí skresľujúco. Vyššie uvedené skutkové tvrdenia sa dotýkajú cti a dôstojnosti E.. H. H., pretože ho spájajú s trestnou činnosťou, ktorej sa nedopustil. E.. H. H. nemal s vyššie uvedenými útokmi a vyhrázaním sudcom E. L. a B. M. nič spoločné. Osobu E.. H. H. je na základe vydaného článku možné presne určiť, keďže je označený titulom, menom, priezviskom a funkciou, ktorú vykonával ako sudca Krajského súdu v Banskej Bystrici. Uvedené skutkové tvrdenia sú pravdu skresľujúce v tom smere, že sú uverejnené v článku s názvom „Mafiánsky sudca“, ktorý sa týka E.. H. H., pričom už samotné uverejnenie týchto tvrdení v článku o E.. H. H. môže vyvolať dojem, že s útokmi a vyhrázaním sudcom E. L. a B. M. mohol mať E.. H. H. niečo spoločné. Taktiež bola spojenosť E.. H. H. s uvedenými útokmi v texte tohto článku naznačovaná.“

23. Keďže ťažiskovým bodom odvolacej argumentácie žalobkyne bolo jednak nesprávne posúdenie charakteru napadnutých výrokov súdom prvej inštancie ako hodnotiacich úsudkov, proti ktorým nemožno žiadať opravu ani uverejnenie odpovede podľa Tlačového zákona a jednak nesprávne právne posúdenie znenia opravy a odpovede súdom prvej inštancie, podstatou pre posúdenie opodstatnenosti podaného odvolania v prejednávanej veci bolo zodpovedanie otázky, či v prípade žalobkyňou napadnutých výrokov ide o skutkové tvrdenia alebo hodnotiace úsudky a či uplatnený nárok na uverejnenie opravy a odpovede spĺňa požiadavky uvedené v § 7 a § 8 Tlačového zákona. Odvolací súd v tomto smere dospel k záveru, že súd prvej inštancie obe predmetné otázky posúdil správne.

24. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 167/2008 Z.z. (ďalej len „Tlačový zákon“), ak periodická tlač alebo agentúrne spravodajstvo obsahuje nepravdivé skutkové tvrdenie o osobe, na základe ktorého možno osobu presne určiť, má táto osoba právo žiadať o uverejnenie opravy nepravdivého skutkového tvrdenia. Vydavateľ periodickej tlače a tlačová agentúra sú povinní opravu uverejniť bezodplatne.

25. Podľa § 7 ods. 2 Tlačového zákona žiadosť o uverejnenie opravy sa musí doručiť vydavateľovi periodickej tlače alebo tlačovej agentúre do 30 dní odo dňa vydania periodickej tlače alebo zverejnenia agentúrneho spravodajstva, ktoré obsahuje nepravdivé skutkové tvrdenie, inak právo na opravu zaniká.

26. Podľa § 7 ods. 4 Tlačového zákona vydavateľ periodickej tlače je povinný opravu uverejniť do ôsmich dní odo dňa doručenia žiadosti o uverejnenie opravy alebo v najbližšom vydaní periodickej tlače pripravovanom po doručení žiadosti o uverejnenie opravy. Tlačová agentúra je povinná opravu uverejniť do ôsmich dní odo dňa doručenia žiadosti o uverejnenie opravy.

27. Podľa § 8 ods. 1 Tlačového zákona, ak periodická tlač alebo agentúrne spravodajstvo obsahuje nepravdivé, neúplné alebo pravdu skresľujúce skutkové tvrdenie, ktoré sa dotýka cti, dôstojnosti alebo súkromia fyzickej osoby, alebo názvu alebo dobrej povesti právnickej osoby, na základe ktorého možno osobu presne určiť, má táto osoba právo žiadať uverejnenie odpovede. Vydavateľ periodickej tlače a tlačová agentúra sú povinní odpoveď uverejniť bezodplatne; uverejnením odpovede zaniká vo vzťahu k tomu istému skutkovému tvrdeniu právo na opravu.

28. Podľa § 8 ods. 3 Tlačového zákona žiadosť o uverejnenie odpovede sa musí doručiť vydavateľovi periodickej tlače alebo tlačovej agentúre do 30 dní odo dňa vydania periodickej tlače alebo zverejnenia agentúrneho spravodajstva, ktoré obsahuje skutkové tvrdenie podľa odseku 1, inak právo na odpoveď zaniká.

29. Podľa § 8 ods. 5 Tlačového zákona vydavateľ periodickej tlače je povinný odpoveď uverejniť do troch dní odo dňa doručenia žiadosti o uverejnenie odpovede alebo v najbližšom vydaní periodickej tlače pripravovanom po doručení žiadosti o uverejnenie odpovede. Tlačová agentúra je povinná odpoveď uverejniť do troch dní odo dňa doručenia žiadosti o uverejnenie odpovede.

30. Podľa § 10 ods. 2 Tlačového zákona, ak vydavateľ periodickej tlače alebo tlačová agentúra neuverejnia opravu, odpoveď alebo dodatočné oznámenie vôbec alebo ak nedodržia niektorú z podmienok na ich uverejnenie, rozhodne o povinnosti uverejniť opravu, odpoveď alebo dodatočné oznámenie na návrh osoby, ktorá o ich uverejnenie vydavateľa periodickej tlače alebo tlačovú agentúru požiadala, súd.

31. Podľa § 10 ods. 3 Tlačového zákona návrh podľa odseku 2 sa musí podať na súd do 30 dní po uplynutí lehoty na uverejnenie opravy, odpovede alebo dodatočného oznámenia, inak právo domáhať sa na súde uverejnenia opravy, odpovede alebo dodatočného oznámenia zaniká.

32. Tlačový zákon poskytuje inštitúmi opravy a odpovede ochranu pred skutkovým tvrdením, na základe ktorého možno osobu presne určiť, a to pred každým skutkovým tvrdením, ak je nepravdivé (oprava) alebo ak je nepravdivé, neúplné alebo pravdu skresľujúce a zároveň sa dotýka aj cti, dôstojnosti alebo súkromia fyzickej osoby, alebo názvu alebo dobrej povesti právnickej osoby (odpoveď). Zákon totiž počíta iba s tlačovou opravou skutkových tvrdení a nie opravou zhodnocujúcich kritických pohľadov a záverov, rieši iba právo na opravu, čím však nie je dotknuté právo na uplatnenie ochrany osobnosti podľa Občianskeho zákonníka <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-40/1964>>. Zodpovednosť podľa Tlačového zákona je zodpovednosťou objektívnou a dôkazné bremeno týkajúce sa pravdivosti uverejnených tvrdení, ako aj to, že zodpovedajú požiadavke úplnosti a nie sú pravdu skresľujúce, znášajú vydavateľ, či tlačová agentúra, ktorí musia pre úspech v spore preukázať, že uverejnené údaje sú pravdivé.

33. Hoci platné právo neobsahuje legálnu definíciu pojmov „skutkové tvrdenie“ a „hodnotiaci úsudok“, ich obsah bol ustálený právnou teóriou a súdnou praxou. Skutkové tvrdenie popisuje určitý fakt (skutočnosť), objektívne existujúcu realitu, ktorá je aj zistiteľná dokazovaním a ktorej pravdivosť môže byť preverená. Tvrdenia sú teda pravdivé, nepravdivé alebo čiastočne nepravdivé - pravdu skresľujúce, či neúplné. Takéto sú informácie, ktoré nie sú výslovne nepravdivé, avšak sú podané v takom kontexte, ktorý vytvára falošný obraz o skutočnosti. Pravdivosť skutkových tvrdení možno dokazovať. Hodnotiaci úsudok naproti tomu vyjadruje subjektívny postoj, názor jeho autora na určitý fakt, pričom tento fakt autor hodnotí z hľadiska správnosti a prijateľnosti, a to na základe autorovi vlastných kritérií. Pravdivosť hodnotiaceho úsudku nie je možné dokazovať práve preto, že vychádza zo subjektívneho hodnotenia určitého faktu jeho autorom, je však možné skúmať, či tento hodnotiaci úsudok vychádza z pravdivého základu (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.10.2013, sp.zn. 3Cdo/61/2011). Skutkové tvrdenie teda vyjadruje objektívnu existenciu určitej skutočnosti, hodnotiaci úsudok vyjadruje subjektívny postoj, názory a závery autora článku k určitým faktom. Hodnotiaci úsudok môže byť vyjadrený aj s určitou mierou novinárskeho zveličenia a preháňania.

34. Na posúdenie, či v konkrétnom prípade ide o skutkové tvrdenie alebo hodnotiaci úsudok, je potrebné zohľadniť aj kontext celého článku, charakter použitého žánru (napr. reportáž, komentár v osobitnej rubrike tomuto žánru určenej) a to, či je priemernému čitateľovi zrejmé, že ide o hodnotiaci úsudok a nie o skutkové tvrdenie.

35. Samotný inštitút opravy podľa Tlačového zákona poskytuje ochranu pred uverejnením akýchkoľvek nepravdivých skutkových tvrdení o osobe. Predpokladom vzniku práva na opravu je teda iba nepravdivosť uverejneného skutkového tvrdenia o konkrétnej osobe, a to aj bez toho, aby sa nepravdivé skutkové tvrdenie súčasne dotýkalo cti fyzickej osoby, dobrej povesti právnickej osoby alebo aby malo negatívny vplyv na fyzickú alebo právnickú osobu. Podmienkou je celková nepravdivosť tvrdenia, nepostačuje iba to, že môže pravdu skresľovať, teda musí ísť o tvrdenie výslovne nepravdivé ako celok.

36. Súčasťou žiadosti o opravu musí byť písomný návrh znenia opravy, z ktorého musí byť zrejmé, že opravou sa má nepravdivé skutkové tvrdenie len uviesť na pravú mieru, resp. vyvrátiť, a to uvedením pravdivého skutkového tvrdenia. Opravou sa nemá hodnotiť nepravdivé skutkové tvrdenie, ani jeho dopad na žiadateľa o uverejnenie opravy alebo na verejnosť. Zároveň však návrh znenia opravy nemôže obsahovať žiadne názory, či komentáre žiadateľa o uverejnenie opravy, ani žiadosť o ospravedlnenie vydavateľa. Ak návrh znenia opravy nezodpovedá svojím obsahom opravovanému nepravdivému skutkovému tvrdeniu, vydavateľ periodickej tlače alebo tlačová agentúra sú povinní dohodnúť so žiadateľom znenie návrhu opravy, nakoľko oprava nepravdivého skutkového tvrdenia je opravou vydavateľa alebo tlačovej agentúry. Z návrhu znenia opravy musí byť zrejmé, že opravou

sa má nepravdivé skutkové tvrdenie uviesť na pravú mieru, resp. vyvrátiť, a to uvedením pravdivého skutkového tvrdenia. Základným zmyslom práva na opravu je zabezpečiť, aby sa verejnosti čo najrýchlejšie dostala informácia o tom, že určité skutkové tvrdenie o fyzickej alebo právnickej osobe je nepravdivé a aká je pravda. Právo na opravu sa tak stáva nielen právnym prostriedkom ochrany fyzickej alebo právnickej osoby, ale súčasne je ho nutné vnímať aj ako záruku práva na pravdivé informácie. Závisí od individuálnych okolností prípadu ako sa bude v rámci tlačovej opravy formulovať pravdivé skutkové tvrdenie za účelom naplnenia základného zmyslu práva na opravu.

37. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že v rámci tlačovej opravy sa žalobkyňa musí domáhať voči konkrétnemu nepravdivému skutkovému tvrdeniu uverejnenia opravy uvedením konkrétneho pravdivého tvrdenia, avšak sa nemôže domáhať uverejnenia ďalšieho súvisiaceho textu, v prejednávanej veci obsahujúceho navyše citáciu celých pasáží nepravoplatného zrušujúceho rozhodnutia NS SR, z ktorého navyše v danom štádiu trestného konania ani nie je možné vyvodiť, ktoré v ňom uvádzané tvrdenia sú, resp. budú v prebiehajúcom trestnom konaní preukázané ako pravdivé/nepravdivé. Žalobkyňou navrhované znenie opravy nezodpovedá svojím obsahom opravovaným nepravdivým tvrdeniam a obsahuje polemické výrazy (mali byť použité..., mal údajne intervenovať..., nie je zrejmé, či..., posúdeniu údajného pôsobenia...). Zo znenia požadovanej opravy navyše ani nie je možné vyvodiť záver o nepravdivosti žalobkyňou uvádzaných tvrdení a ich oprave, keď z jej obsahu vyplýva, napr. že NS SR uložil súdu, aby určil akcesoritu a mieru spoluúčasti obžalovaného vo vzťahu k sudcovi JUDr. H., najmä aby podrobne posúdil ich súčinnosť. Takto formulovanou opravou nedochádza k uvedeniu nepravdivých tvrdení na pravú mieru, nedochádza k vyvráteniu týchto tvrdení ani k uvedeniu pravdivého skutkového tvrdenia vo vzťahu k jednotlivým napádaným výrokom.

Vo vzťahu k prvému výroku, ktorého opravu žalobkyňa žiada, cit.: „sudca E.. H. H. na základe telefonátu s kolegom mal vybaviť za úplatok dvestotisíc slovenských korún prevzatých prostredníctvom advokáta H.. G. H. od brata J.

R. prepustenie černákovca J. R. z väzby“, odvolací súd v prvom rade uvádza, že v znení, v akom ho žalobkyňa v podanom návrhu uvádza, sa takýto výrok v článku nenachádza, žalobkyňa sama zlúčila do tohto výroku viaceré v článku uvádzané informácie a tvrdenia. Obdobne aj ďalšie tvrdenie, že: „E.. H. H. ako sudca prepustil černákovca P. z väzby na slobodu“ nie je v žalobkyňou uvádzanom znení súčasťou dotknutého článku.

V oboch prípadoch žalobkyňa parafrázuje a zlučuje do návrhu viaceré v článku uvádzané informácie, tieto vytrháva z kontextu a následne potom v požadovanej oprave k týmto ňou vytvoreným výrokom, uvádza svoje vlastné vysvetlenia. Žalobkyňa navyše v požadovanej oprave cituje celé pasáže rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ktorým však tento súd vo veci nerozhodol, keď vec vrátil špecializovanému trestnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Ak žalobkyňa v žiadosti o uverejnenie tlačovej opravy požaduje uvedenie citácie celých pasáží rozhodnutia NS SR, v podstate požaduje doplnenie predmetného článku, čo však Tlačový zákon v rámci inštitútu tlačovej opravy neumožňuje. Z ustanovenia § 7 ods. 3 Tlačového zákona totiž vyplýva, že predmetom, resp. dôvodom tlačovej opravy môže byť iba nepravdivé tvrdenie a nie neuvedenie údajov, ktoré sú podľa subjektívneho názoru žiadateľa o tlačovú opravu relevantné.

Súd prvej inštancie taktiež správne poukázal na to, že v prípade súdneho sporu je viazaný žalobným návrhom, čo znamená, že nemôže ani prekročiť návrhy žalobkyne a prisúdiť viac, než čoho sa domáha a nemôže ani rozhodnúť o inom znení opravy, ako je navrhovaná v žalobnom petite. Je pravdou, že súd môže výnimočne v odôvodnených prípadoch vyhovieť požadovanej oprave len sčasti, ale môže tak urobiť len v prípade, ak by určitú konkrétnu časť textu len vypustil. Súd však nemôže svojím rozhodnutím nahrádzať resp. formulovať nový text opravy. V danom prípade nie je možné, vzhľadom na formuláciu návrhu opravy, ktorej text je v prevažnej miere založený práve na citácii rozhodnutí NS SR (ktorých obsahom žalobkyňa preukazuje pravdivosť jednotlivých výrokov opravy), zmeniť bez ďalšieho textu opravy len jednoduchým vypustením citácie týchto rozhodnutí, tak ako to tvrdí v podanom odvolaní žalobkyňa.

Odvolací súd sa stotožnil aj s názorom súdu prvej inštancie, že žalobkyni mohlo vzniknúť len vtedy právo na opravu, ak došlo k zverejneniu nepravdivého skutkového údajov, čo pri značnej časti ňou označených a namietaných informácií nie je možné. V danom texte článku sa totiž jedná o tzv. polemické výroky (výroky ktoré obsahujú slovné spojenia ako „údajne“, „vraj“, „malo by“, a pod.). Zmyslom a účelom polemických výrokov je spravidla vyjadriť kritický názor alebo nesúhlas s určitou skutočnosťou, témou, problematikou, teda vyvolať polemiku (spor) o určitej skutočnosti, téme alebo problematike, prípadne o danej skutočnosti vyjadriť určitú pochybnosť. V tejto súvislosti je však potrebné zdôrazniť, že každá informácia zverejnená o konkrétnej osobe, ktorá sa môže dotýkať jej osobnostných práv,

by mala mať určitý skutkový základ, z ktorého ju je možné vyvodiť. V prejednávanej veci boli týmto skutkovým základom už existujúce skoršie rozhodnutia špecializovaného trestného súdu, z ktorých autorka vychádzala pri písaní dotknutého článku. Len v prípadoch, ak je zverejnené informácie možné považovať len za „špekulácie“ bez skutkového základu, ktoré navyše vytvárajú negatívny obraz verejnosti o dotknutej osobe, potom je možné pri realizácii slobody prejavu aj v prípade použitia polemických výrazov do práva na ochranu osobnosti tejto osoby zasiahnuť (uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 390/211 <<https://www.judikaty.info/document/ussr/15499>> zo dňa 19.10.2011). V danom prípade však zverejnené informácie nie je možné považovať za špekulácie, keď tieto informácie vychádzali zo súdneho rozhodnutia a z dôkazov vykonaných v trestnom konaní, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní v danej trestnej veci vychádzal (prepisy telefonických rozhovorov a svedecké výpovede). Na druhej strane autorka článku tieto skutočnosti neprezentuje ako jednoznačný fakt, o čom svedčí, že v texte použila slovné spojenia „vraj“, „hovorí sa“ a pod..

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že aj judikatúra EŠLP, ktorá má v otázkach slobody prejavu rozsiahly charakter, jednoznačne poskytuje vydavateľovi (i) ochranu pri používaní polemických výrokov; (ii) ochranu pri istej forme zľahčovania a zovšeobecňovania informácií; (iii) ochranu pri primeranej dávke nepresnosti a expresívnosti vo vyjadrovaní prostriedkoch; (iv) ochranu pri utajovaní novinárskych zdrojov; (v) ochranu pri forme spracovania príspevkov; (vi) ochranu pri preberaní informácií od orgánov verejnej moci; (vii) ochranu pri sprostredkovaní informácií verejného záujmu, atď.. Polemické výroky vylučujú zásah do práva na ochranu osobnosti, pretože každý názor, stanovisko, kritika, a to dokonca nielen polemicky uvedená, je zásadne prípustná, pretože sloboda prejavu je jednou z najdôležitejších zásad demokratickej spoločnosti (pozri nálezy ÚS IV. ÚS 107/2010, ÚS ČR II ÚS 357/96). Navyše namietané tvrdenia čerpal autorka článku (novinárka) z obsahu súdneho rozhodnutia; v tomto smere je vo všeobecnosti akceptovaný a v súlade s judikatúrou súdov SR a EŠLP záver, podľa ktorého novinári nemôžu znášať zodpovednosť za to, že šíria informácie poskytnuté orgánmi štátu, vrátane vedúcich zamestnancov štátnej a verejnej správy, a teda aj informácie, ktoré sú obsahom súdnych rozhodnutí, pretože je to ich úloha a poslanie. Žalovaný preto s ohľadom na zdroj, z ktorého čerpal namietané informácie, mal rozumné dôvody sa spoliehať na ich pravdivosť.

38. V prejednanom prípade preto dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie vec v časti nároku žalobkyne na uverejnenie tlačovej opravy správne právne posúdil a dospel k správne právnenému záveru vedúcemu k zamietnutiu žalobkyňou uplatňovanej tlačovej opravy.

39. Zároveň žalobkyňa žiadala aj uverejnenie odpovede, nakoľko mala za to, že v článku s názvom „Mafiánsky sudca“, ktorý sa týka osoby E.. H. H. boli uvedené pravdu skresľujúce tvrdenia, pričom už samotné uverejnenie týchto tvrdení v článku o E.. H. H. mohlo vyvolať dojem, že s útokmi a vyhrázaním sudcom E. L. a B. M. mohol mať tento niečo spoločné. Taktiež bola spojitosť E.. H. H. s uvedenými útokmi v texte tohto článku naznačovaná. V prípade útoku na sudcu E. L. bolo v článku uvedené, že mal byť pôvodcom disciplinárnych opatrení voči E.. H. H., pričom útok na sudcu L. mohol súvisieť s jeho aktivitami vykonanými z pozície podpredsedu súdu, ktoré „mohli vadiť aj súdnictvu.“ V prípade sudkyne M. bolo v článku výslovne uvedené, že za krajský súd riešila „H.“ mafiánske vyhrávanie. V článku je ďalej uvedené len údajné podozrenie polície, že E.. H. H. mal iniciovať útok na sudkyňu M., skutočnosť že nebol v súvislosti s údajným podozrením nikdy ani len obvinený a taktiež v tejto súvislosti polícia nemá jediný dôkaz, nie je v článku vôbec uvedená, čo taktiež pôsobí skresľujúco. Vyššie uvedené skutkové tvrdenia sa dotýkajú cti a dôstojnosti E.. H. H., pretože ho spájajú s trestnou činnosťou, ktorej sa nedopustil. E.. H. H. nemal s vyššie uvedenými útokmi a vyhrázaním sudcom E. L. a B. M. nič spoločné. Osobu E.. H. H. je na základe vydaného článku možné presne určiť, keďže je označený titulom, menom, priezviskom a funkciou, ktorú vykonával ako sudca Krajského súdu v Banskej Bystrici. Uvedené skutkové tvrdenia sú pravdu skresľujúce v tom smere, že sú uverejnené v článku s názvom „Mafiánsky sudca“, ktorý sa týka E.. H. H., pričom už samotné uverejnenie týchto tvrdení v článku o E.. H. H. môže vyvolať dojem, že s útokmi a vyhrázaním sudcom E. L. a B. M. mohol mať E.. H. H. niečo spoločné. Taktiež bola spojitosť E.. H. H. s uvedenými útokmi v texte tohto článku naznačovaná.

40. V súdnej praxi je odpoveď definovaná tak, že „dotknutá osoba teda môže vlastnými slovami vyložiť celý skutkový dej, upresniť niektoré skutočnosti, ktoré chce, pretože to považuje za svojho hľadiska za dôležité, prípadne ich doplniť a tak verejnosti ponúknuť vlastnú verziu uverejneného oznámenia. Zmyslom odpovede podľa § 8 ods. 1 tlačového zákona teda je uviesť skutkové tvrdenie na pravú mieru alebo neúplné či inak pravdu skresľujúce tvrdenie doplniť alebo spresniť. Inštitút práva na odpoveď predpokladá subjektívne pociťované poškodenie cti, dôstojnosti alebo dobrej povesti dotknutej

osoby“ (rozhodnutie NS SR sp.zn. 3Cdo/61/2011 zo dňa 29.3.2012). NS SR v predmetnej veci považoval za správne uloženie povinnosti uviesť v rámci odpovede slová „publikovaný článok je zavádzajúcim z dôvodu...“ a „uvedené tvrdenia nie sú pravdivé“, pretože práve takýmito výrazovými prostriedkami je možné vyjadriť, v čom spočíva neúplnosť, či skreslenie pravdy uvádzaných skutkových tvrdení.

41. Do zákonného rámca ako žiadosti, tak aj odpovede, nepatria subjektívne názory, postoje, domnienky či vlastné pocity dotknutej osoby, pokiaľ nie sú popisom skutkového tvrdenia jeho popretím, vysvetlením, spresnením či doplnením, resp. vyjadrením negatívnych následkov v jednotlivých oblastiach súkromného, či verejného života dotknutej osoby v spoločnosti. Neoprávnený zásah do povesti možno vyvolať uverejnením síce pravdivých skutkových tvrdení, ktoré však majú osočujúcu povahu, a teda pôsobia difamačne, vyvolávajú znevažujúci dojem, taktiež údajmi pravdu skresľujúcimi, ktoré samé osebe síce nie sú nepravdivé, ale sú podané takou formou a v takých súvislostiach, že môžu viesť ku skresleniu informácie podávanej verejnosti a v neposlednom rade aj uverejnením hodnotiacich úsudkov (kritiky) pokiaľ vybočujú z hraníc vecnosti, konkrétosti a primeranosti čo do obsahu a formy. Jednou z podmienok citovaného ustanovenia § 8 ods. 1 Tlačového zákona je v zmysle požiadaviek tohto zákona, aby sa odpoveď obmedzila len na skutkové tvrdenie, ktorým sa skutkové tvrdenie, ktoré sa dotýka cti, dôstojnosti alebo súkromia fyzickej osoby, poprie, doplní, spresní alebo vysvetlí. Odpoveď, ktorú však žalobkyňa žiadala uviesť, túto podmienku nespĺňa, nakoľko odpoveď obsahuje zmiešané úsudky a o je koncipovaná v podstate ako „list“ obsahujúci názorovú reakciu žalobkyne na prácu autorky článku z redakcie týždenníka a na to ako jej prácu vníma čitateľ. Z celého textu odpovede je zrejmé, že odpoveď obsahuje aj hodnotiace úsudky a žalobkyňa tak nereagovala len na skutkové tvrdenie, ktoré obsahoval článok. Žalobkyňa sa v zmysle tohto ustanovenia tlačového zákona mala obmedziť len na popretie, doplnenie, spresnenie alebo vysvetlenie skutkového tvrdenia v článku. Keďže táto podmienka nebola splnená, súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru, že žalovanému nevznikla povinnosť zverejniť odpoveď podľa Tlačového zákona.

42. Je potrebné ďalej zdôrazniť, že Tlačový zákon na uloženie povinnosti zverejniť odpoveď vyžaduje v § 8 ods. 1 nielen preukázanie, že dotknutý článok obsahoval neúplné skutkové tvrdenie, ale zároveň vyžaduje aj preukázanie, že sa takéto neúplné skutkové tvrdenie dotýka cti, dôstojnosti alebo súkromia manžela žalobkyne.

Uvedený článok a v ňom publikované názory (podávané informácie) podľa názoru odvolacieho súdu nevybočili z rámca všeobecne uznávaných zásad slušnosti v demokratickej spoločnosti a tým nestratili charakter korektného úsudku (správy, komentára, úvahy) a neocitli sa preto mimo právnej ochrany. S prihliadnutím na konkrétne okolnosti daného prípadu, ako aj mieru (intenzitu) tvrdeného zásahu, bolo potrebné zohľadniť túto skutočnosť aj v kontexte so slobodou prejavu a právom na informácie najmä so zreteľom na proporionalitu uplatňovania týchto práv a ich ochranu. Táto skutočnosť vyplýva aj z rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozhodnutí I. ÚS 67/06 poukázal nato, že pri strete základného práva na slobodu prejavu a práva na informácie a ich šírenie zaručeného v čl. 26 ods. 1, 2 ústavy s právom na ochranu osobnosti (vrátane tlačovej opravy) zaručenej v čl. 19 ods. 1 ústavy, teda základných práv rovnakej úrovne, je vecou všeobecných súdov, aby s prihliadnutím na okolnosti každého jednotlivého konkrétneho prípadu starostlivo zvažili, či jednému právu nebola neodôvodnene daná prednosť pred druhým právom. Nie každé zverejnenie nepravdivého (resp. viac alebo menej nepresného) údaju musí totiž automaticky znamenať neoprávnený zásah proti cti, dôstojnosti resp. dobrej povesti konkrétnej osoby. K takému zásahu dochádza len vtedy, ak medzi zásahom a porušením osobnostnej sféry fyzickej osoby existuje príčinná súvislosť a ak tento zásah presiahol určitú prípustnú intenzitu takou mierou, ktorú už nie je možné v demokratickej spoločnosti tolerovať. V súvislosti so šírením informácií a názorov je potrebné rešpektovať určité špecifiká bežnej periodickej tlače, určenej na informovanie širokej verejnosti (na rozdiel napr. od publikácií odborných), ktorá v konkrétnych prípadoch (predovšetkým s ohľadom na rozsah jednotlivých príspevkov a čitateľský záujem) pristupuje k určitým zjednodušeniam. Nie je preto možné bez ďalšieho tvrdiť, že každé zjednodušenie (alebo skreslenie) musí nevyhnutne viesť k zásahu do osobnostných práv dotknutej osoby. V takomto prípade nie je možné zotrvať na úplnej presnosti skutkových tvrdení a klásť tým vo svojich dôsledkoch na novinárov neplniteľné nároky. Významné však je, aby celkové vyznenie podávanej informácie zodpovedalo pravde (viď obdobne I. ÚS ČR 156/99).

43. Vzhľadom na charakter média, ktoré zverejnili vyššie uvedené články, je jednoznačné, že obsah výrokov bol „komerčný“. Bez ohľadu na charakter uvedených výrokov však odvolací súd uvádza, že právo na slobodu prejavu neplatí len pre „informácie“ alebo „myšlienky“ prijímané priaznivo, či

považované za neškodné alebo nedôležité, ale aj pre tie, ktoré sú nepríjemné, šokujú, či znepokojujú akúkoľvek skupinu spoločnosti. Navyše, sloboda tlače sa taktiež vzťahuje na preháňanie alebo dokonca provokáciu (pozri De Haes a Gijssels proti Belgicku, 24. februára 1997, ods. 47, Správy o rozsudkoch a rozhodnutiach 1997-I). „Je treba súhlasiť s názorom o práve a povinnosti periodickej tlače a informačných prostriedkov vôbec informovať o skutkoch nesúcich znaky trestnej činnosti, ktoré v súvislosti so svojou závažnosťou vzbudzujú oprávnený záujem verejnosti“ (rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 6 Co 82/04 a rovnako rozsudok Európskeho súdu News Verlag GmbH & CoKG proti RAKÚSKU z roku 2000).

44. Z obsahu a charakteru sporného článku je zrejmé, že jeho cieľom nebolo iba stroho podať informáciu o predmetných udalostiach, avšak ich cieľom nepochybne bolo čitateľov zaujať, či dokonca šokovať. Samotná snaha žalovaného zaujať, či šokovať čitateľov, ktorej motívom nebolo (aspoň to nebolo v konaní preukázané) hanobenie, či zneuctenie osoby manžela žalobkyne, nepredstavuje za zistených okolností tzv. exces, teda vybočenie z medzí nutných k dosiahnutiu sledovaného legitímneho účelu (cieľa), ktorým je v danom prípade poukázanie na správanie sa sudcu krajského súdu, ktoré podľa názoru autorky článku nezodpovedá požiadavkám, ktoré sú na sudcov kladené, vzhľadom na ich postavenie verejných činiteľov a (osobitne) členov najvyšších (v širšom zmysle) justičných inštitúcií v štáte. Vecou verejnou je totiž nepochybne činnosť a správanie sa sudcov, najmä v súvislosti s výkonom ich funkcie, ktoré môže byť verejne posudzované, a ak ide o hodnotiace úsudky, t.j. kritiku, ide o kritiku dovolenú a takéto osoby potom musia akceptovať aj väčšiu mieru kritiky v súvislosti s ich správaním a s výkonom ich funkcie. Poslaním médií je totiž nesporne šíriť informácie a myšlienky o otázkach verejného záujmu a je zároveň nespochybniteľným právom verejnosti takéto informácie prijímať. I keď nemožno opomenúť, že informovanie o celospoločensky atraktívnej téme, akou je nepochybne v posledných rokoch správanie sa predstaviteľov justície, prináša so sebou i vyššiu čítanosť a zvýšené zisky z predaja týždenníka, nemožno vzhľadom na obsah a tematiku sporného článku, ktorý sa okrem iného zaoberá aj správaním predstaviteľa „justície“, bez ďalšieho dospieť k záveru, že uverejnením daných článkov boli sledované výhradne komerčné ciele. Z uvedených dôvodov preto i z pohľadu tohto kritéria záujem na poskytnutí ochrany slobode slova v danej veci prevažuje nad záujmami žalobkyne (resp. jej manžela).

Navyše manžel žalobkyne bol sudcom krajského súdu, a teda jednoznačne spadá do kategórie osôb tzv. „verejného záujmu“, pričom ide o špecifickú kategóriu verejných činiteľov, kde je potrebné brať do úvahy ešte aj ďalšie verejné záujmy, napr. nestrannosť súdnej moci. Do úvahy je potrebné tiež vziať skutočnosť, že u osôb verejného záujmu, akou sudca krajského súdu nepochybne je, má byť miera tolerancie informovanosti vyššia. Podľa názoru odvolacieho súdu uverejnením citovaných textov neboli prekročené medze oprávnenosti pisateľa (žalovaného) informovať verejnosť o podozreniach na akej činnosti sa JUDr. H., ktorý bol sudcom krajského súdu, mohol podieľať. Ide o výkon práva na slobodu prejavu a šírenia informácií, vyslovenie názoru a práva kritiky, kde je neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vylúčený a kde je takýto zásah s ohľadom na zabezpečenie priority verejných záujmov vyslovene dovolený.

Je nepochybne pravdou, že práva na zverejnenie odpovede a práva na opravu sa samozrejme môžu domáhať aj politici a ostatné verejne činné osoby, teda aj sudcovia, no kritériá posúdenia skutkových tvrdení a hodnotiacich úsudkov sú v ich prípadoch omnoho mäkkšie v prospech pôvodcov týchto výrokov. Je to dané skutočnosťou, že sudca musí mať vysoký morálny charakter a musí ísť svojím konaním spoločnosti príkladom a to nielen v rámci výkonu svojej funkcie sudcu, ale aj vo svojom súkromnom živote, a teda musí počítať s tým, že jeho osoba bude hodnotená prísnejšími kritériami, a to tak pokiaľ ide o profesionálny ako aj súkromný život.

Odvolací súd, s poukazom na vyššie uvedené, konštatuje, že v konaní nebolo preukázané, že by uvádzané výroky prekročili hranicu všeobecne uznávaných zásad slušnosti a žalobkyňa ničím nepreukázala, že by ňou označené skutkové tvrdenia sa objektívne dotkli cti, dôstojnosti alebo súkromia jej manžela, preto nedošlo k naplneniu podmienok na uloženie povinnosti zverejniť odpoveď v zmysle § 8 ods. 1 Tlačového zákona a žaloba je aj v časti uplatneného nároku na zverejnenie odpovede nedôvodná. Pre úplnosť považuje odvolací súd za potrebné zdôrazniť, že pokiaľ ide o výroky uverejnené o E.. H. v spornom článku, nemožno dospieť k záveru, že by autorka článku čitateľovi použitými formuláciami podsúvala informácie, ktoré by spochybňovali výsledky trestných konaní vedených proti jeho bratovi ako aj proti samotnému manželovi žalobkyne, ktoré konanie však bolo zastavené, avšak nie z dôvodu, že by bolo preukázané, že sa uvedených skutkov nedopustil, ale z dôvodu jeho úmrtia. Obsah článku nenasvedčuje ani tomu, že by cieľom autorky bolo znevážiť osobu žalobcu (teda, že by išlo zo strany vydavateľa o zlý úmysel).

45. V nadväznosti na uvedené odvolací súd, zhodne so súdom prvej inštancie, dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná ani v časti uloženia povinnosti uverejniť odpoveď, nakoľko predmetné výroky neobsahujú také nepravdivé, pravdu skresľujúce či difamujúce tvrdenia ani neprípustné hodnotiace úsudky, ktoré by boli objektívne spôsobilé ohroziť alebo poškodiť česť, vážnosť či dobré meno manžela žalobkyne na verejnosti, alebo inak neoprávnene zasiahnuť do jeho pracovného alebo súkromného života.

46. Odvolací súd považuje za nedôvodnú námietku žalobkyne, ktorá vytyka súdu prvej inštancie, že pri svojom rozhodovaní vychádzal z rozsudku Špecializovaného trestného súdu č.k. BB-3TŠ/25/2006-2315 zo dňa 26.6.2019, napriek tomu, že vykonanie tohto dôkazu žiadna zo strán nenavrhol a strany sporu neboli oboznámené na pojednávaniach s obsahom tohto rozsudku a tento ani nebol stranám sporu doručený, a teda tento dôkaz, predstavujúci verejnú listinu, nebol vykonaný procesne správnym postupom podľa § 204 C.s.p.. Súd prvej inštancie však z neho pritom vo svojom rozhodnutí rozsiahle cituje (odseky 9. až 12. rozsudku zaberajúce viac ako 3 strany).

V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že to bola práve žalobkyňa, ktorá sama založila do spisu ako listinný dôkaz rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn.: 1Tdo V 16/2011, ktorým zrušil rozsudok Špeciálneho súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica z 22. októbra 2008, č.k.: BB-3TŠ 25/2006 ako aj uznesenie NS SR sp.zn. 3To 10/2016 z 31.1.2018, ktorým zrušil rozsudok Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica č.k. BB-3TŠ/25/2006- 2315 zo dňa 22.2.2016.

Následne bolo v priebehu konania pred súdom prvej inštancie vo veci vedenej pod sp.zn. BB-3TŠ/25/2006 opätovne rozhodnuté, pričom na tento rozsudok poukazoval právny zástupca žalovaného na pojednávaní konanom dňa 12.12.2019. K tomuto rozsudku sa vyjadroval aj zástupca žalobkyne, keď informoval súd a zástupcu žalovaného, že voči rozsudku obžalovaní podali odvolanie, o ktorom doposiaľ nie je rozhodnuté, pričom dodal, že v čase publikovania článku toto odsudzujúce rozhodnutie ešte neexistovalo. Na uvedené následne právny zástupca žalovaného uviedol, že k rozsudku, na ktorý sa pýtal sp.zn. BB-3TŠ/25/2006, poukazuje, že skutočnosti sú uvedené aj v odôvodnení tohto rozsudku, kde sa uvádza, že existujú nahrávky telefonických hovorov, z ktorých je celkom zrejmé, že niečo také prebehlo a to na stranách 29 až 30 predmetného rozsudku. Na uvedené reagoval zástupca žalobkyne, ktorý uviedol, že špecializovaný trestný súd nevykonával žiadne nové dokazovanie a NS SR dvakrát zrušil prechádzajúce rozhodnutia zo skutkového základu.

U uvedeného je potom jednoznačné, že obe strany disponovali predmetným rozsudkom (čo napokon potvrdila aj samotná žalobkyňa, ktorá v samotnom odvolaní uviedla, že si rozsudok zaobstarala), poukazovali naň a odvolávali sa na jeho obsah, preto nie je dôvodná argumentácia o tom, že vykonanie tohto dôkazu ani jedna strana sporu nenavrhol, keď obe strany sporu z jeho obsahu vychádzali a sa k nemu vyjadrovali.

Na základe uvedeného potom možno uzavrieť, že súd prvej inštancie neporušil právo žalobkyne na spravodlivý proces, keď pri svojom rozhodovaní vychádzal z rozsudku Špecializovaného trestného súdu č.k. BB-3TŠ/25/2006-2315 zo dňa 26.6.2019.

47. Odvolací súd k žalobkyňou uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods.1 písm. f) C.s.p. (t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) konštatuje, že citovaný odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie spor posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 C.s.p., a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán sporu, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálnej vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z procesných ustanovení týkajúcich sa dokazovania. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že uvedený odvolací dôvod nie je naplnený. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť

zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení druhého dielu C.s.p., alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil.

48. Čo sa týka nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.), tento odvolací dôvod je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd prvej inštancie aplikuje na zistený skutkový stav nesprávny právny predpis a tiež vtedy, keď síce aplikuje správny právny predpis, avšak tento nesprávne interpretuje. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že uvedený odvolací dôvod nie je naplnený, pretože v posudzovanom prípade, v ktorom konajúci súd prvej inštancie zo správnych skutkových záverov vyvodil správne právne závery a aplikoval správny právny predpis, pričom právne závery súdu prvej inštancie sú aj v zhode s judikatúrou najvyšších súdnych autorít, rozhodol vo veci vecne správne.

Žalobkyňa v podanom odvolaní poukazovala na nesprávnu citáciu znenia ust. § 8 ods. 3 Autorského zákona, nakoľko súd prvej inštancie citoval z podanom rozhodnutí znenie § 8 ods. 3, ktoré v čase uverejnenia dotknutého článku bolo neúčinné, nakoľko bolo zmenené novelou autorského zákona. Avšak treba uviesť, že súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí, napriek tomu, že citoval uvedené (neúčinné) ustanovenie, pri svojom rozhodovaní žalobu v tejto časti zamietol z iných dôvodov. Skutočnosť, že do uvedeného ustanovenia, ktorého znenie bolo rovnaké s predchádzajúcim znením, okrem toho, že do textu boli navyše vložené slová, cit.: „v čom je skutkové tvrdenie nepravdivé, neúplné alebo pravdu skresľujúce“, nemala nijaký vplyv na dôvody, pre ktoré súd prvej inštancie v tejto časti žalobu zamietol a nemá za následok ani nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie.

49. Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci a tieto vyhodnotil v súlade s ust. § 195 C.s.p. a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd stotožnil a na ktoré v zmysle ust. § 387 ods. 2 C.s.p. poukazuje. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia riadnym spôsobom uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal stanoviská procesných strán, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil správne právne závery. Tieto zároveň primeraným a dostatočným spôsobom v súlade s ust. § 220 C.s.p. zdôvodnil.

50. Odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie nemožno považovať za svojvoľné, či zjavne neodôvodnené, keď z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie sa na základe tvrdení žalobkyne dostatočne zaoberal znením a obsahom odpovede na článok v týždenníku PLUS 7 DNÍ ako aj jej žiadosti na vykonanie opravy tohto článku z hľadiska dodržania podstatných náležitostí stanovených Tlačovým zákonom pre žiadosť o uverejnenie odpovede a žiadosť o uverejnenie opravy, posúdením oprávnenosti konania žalovaného, ktorým podľa tvrdení žalobkyne malo dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva jej manžela na ochranu dobrého mena a povesti, zaoberal sa aj motívom autora článku, keď uviedol, že článok spracováva tému verejného záujmu, ďalej sa zaoberal pravdivosťou tvrdení uvedených v predmetných článkoch a spôsobilosťou hodnotiacich úsudkov v nich uvedených zasiahnuť do práva na ochranu dobrého mena a povesti manžela žalobkyne. Za porušenie práva na spravodlivý súdny proces nemožno považovať také odôvodnenie rozhodnutia, ktoré nezodpovedá predstavám a očakávaniam strán. S ohľadom na uvedené, žalobkyňou uplatnený odvolací dôvod založený na tvrdení, že bolo porušené jeho právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, nemôže obstáť.

51. Z hľadiska zákonnej požiadavky a práva strany sporu na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných stranami sporu [porovnaj napr. m. m. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.9.2012 vo veci Vojtěchová proti Slovenskej republike (sťažnosť č. 59102/08), nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 14.9.2011, č.k. I. ÚS 361/2010-34, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.6.2009, sp.zn. 5M Cdo 8/2008]. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (II. ÚS 252/2004), ani právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/2004).

52. Pretože odvolací súd nezistil žiadne pochybenie súdu prvej inštancie, odvolanie nepovažoval odvolací súd za dôvodné, a preto rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

53. Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 378 ods. 1, § 219 ods. 1, ods. 3, § 385 ods. 1 C.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedoplňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené stranami sporu na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie vecí na základe spisu; strany sporu, predovšetkým odvolateľka, ani nevzniesla žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk, by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.4.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. vo veci vedenej pod sp.zn. 5 Cdo 218/2009, 3 Cdo 51/2011, 3 Cdo 186/2012, 7 Cdo 56/2011).

54. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1, v spojení s § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 C.s.p.. Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný, preto mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania, na náhradu ktorých odvolací súd zaviazal žalobkyňu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie s poukazom na ustanovenie § 262 ods. 2 C.s.p..

55. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C.s.p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 odsek 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C.s.p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).